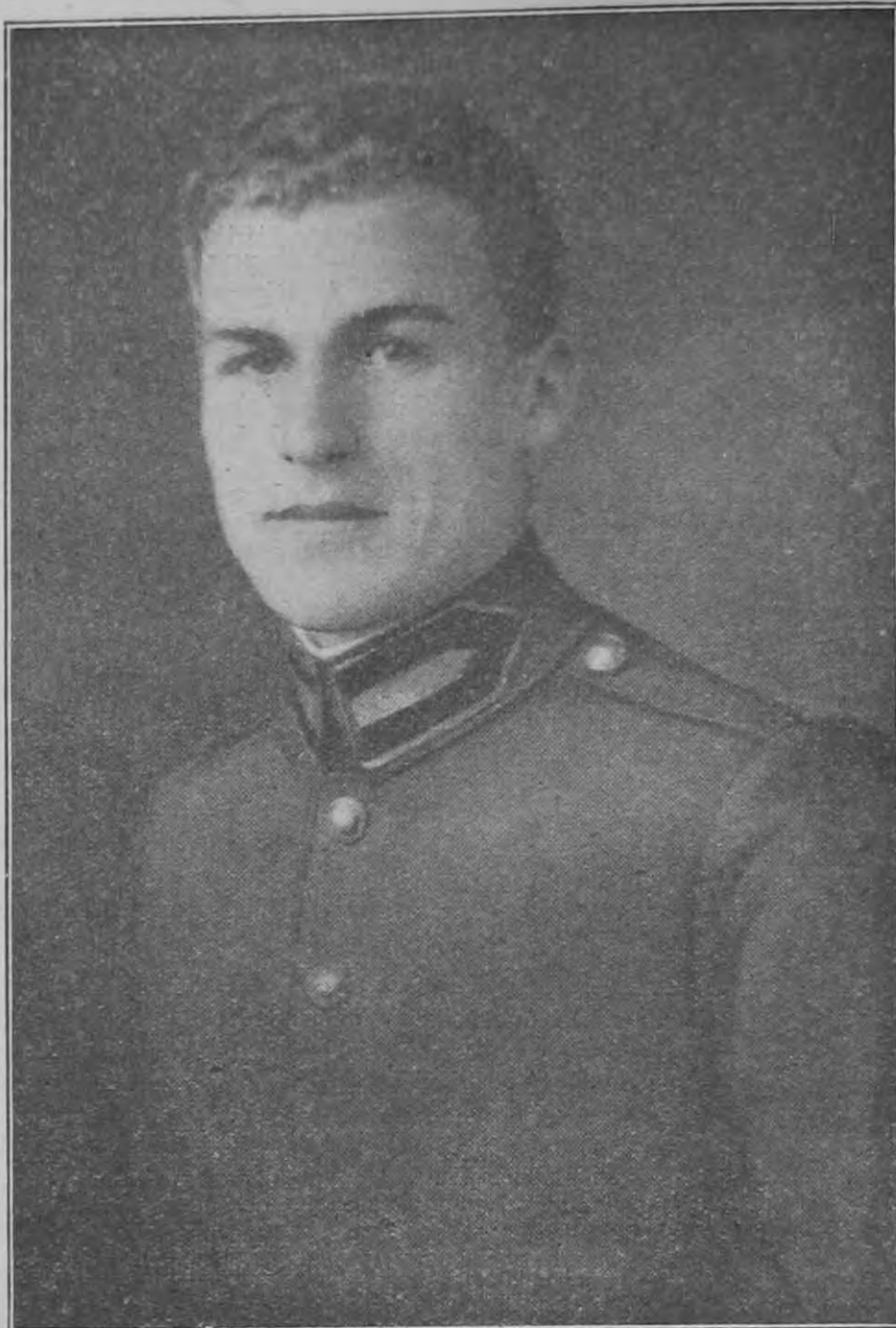

Akik a szeény embereket sarcolják, égetik, sűtik és kínozzák, pénzt kérnek rajtuk és vonsznak, afféléket igen megveressen és az hadból kiűzessen a kapitány. — Akik erővel szűzeket törnek, asszonyi állatokat erővel, akarójok nélkül rontanak, fejekkel érik meg (fejüket vesztik). Ha valaki megtolvajol valakit úton vagy házon, a kapitány tiszti vesztése alatt mind afféle tolvajt megölésse, ha nem művelné. Ő Felsége megbüntesse a kapitányt törvény szerint. — Valaki bányákat, utakat, éles hordókat, harmincadosokat és országnak egyéb jövedelmét, miből a vitézlő népnek fizetése járna, megháborítaná, fejével érje meg. Ha valaki a postákat, melyek Ő Felségétől vagy országtól közönséges dolgokban mennek és járnak, megháborítaná, minden kegyelem nélkül megöléssek, mert azok közönséges országnak dolgában járnak.

I. Rákóczi György Rimaszombatban 1645 június 17-én kelt rendeletében egyebek közt akként intézkedik, hogy egyházi személyeknek, akármely religión levőknek, házokra szállani, semminemű javakban megkárosítani, annál inkább őket személyökben megbántani, háborítani senki se merészeljen, mert meghal érette. — Akármely religión levő templomokhoz tartozó harangokat levenni, templombeli ékességeket, isteni szolgálatra rendelt eszközöket felkoborítani, elvinni, templomokat pusztítani senki ne merészeljen, mert meghal érette. — Házakat, asztagokat, szénakazlakat felgyújtani senki ne merészeljen, mert meghal érette. Szabad személyek között való paráznaságban akik találtatnak, törvény szerint büntetendők. Az lélekkel való szitkozódásért megverettetik, valaki benne tapasztaltatik, kedvezés nélkül. Aki előljárójára támad, megöletik, szófogadatlanságért megpálcáztatik, ha pedig derekas dologban szót nem fogad, meghal érette. Aki az ellenséggel, vagy ahhoz tartozókkal beszél, annál inkább, ha irogatásban, izengetésben találtatik, megölettetik érette. — A táborra élést, avagy egyéb eladó marhát hozókat és az ilyen visszamenőket valaki megháborgat, vagy pénz nélkül elragadozza, ha a táboron cselekszi, keze vágattatik el, ha pedig utjában megfosztaná, megölettetik érette. — Akik a táborban egymást meglopják, *egy forint felett*, az olyanok megölettetnek érette, alábbvalóért érdemek szerint büntetnek. Fosztogatásért hasonlóképpen. Aki pedig kenyeresársát lopná meg, akár sokat, akár keveset, megöléssek érette. — Aki strázsára az ő rendi szerént igazán ki nem megyen, vagy igazán meg nem állja a strázsát, megöletik érette. — Aki táborhelyéről elindulván, szántsándékkal a táborhelyet vagy a falut meggyújtja, meghal érette, ha pedig gondviseletlenségéből történik, három pálcával erősen megverettetik érette. — Jézus-kiáltás után valaki a táboron kívül találtatik, megfogattatik és szörnyen megverettetik. — Hamis híreket, tumultusokat szerző, költő s spargaló és főtisztek híre, consensusa nélkül conventiculumokat szerző, indító, alkalmatosságot szolgáltató ember, ez ily véteknek mivolta szerint büntetődik és meg is hal érette. — A seregekből hátra se maradjon senki: dulásért, tolvajlásért, fosztásért, nyugovásért, etetés kedvéért, avagy bármi dologért kapitány híre nélkül, mert meghal érette. — Aki kardot von ok nélkül, megveréssek. Aki pedig vért teszen, keze vágattassék el, ha embert öl, meghal érette. Gyümölestermő fát, vagy annak ágait levágni senki ne merészelje, mert, aki ezt cselekszi, keményen megverettetik. Őszi, tavaszi vetéseket senki ne éttessen, tapodtasson, gázoltasson, mert az, ki ilyenben találtatik, elsőben 3 pálcával megverettetik, másodsor mindenétől megfosztatik, harmadsor megöletik.

Gróf Eszterházy Antal kuruc generálisnak 1707 október 20-án kiadott büntető intézkedései között találjuk ama rendelkezést, hogy papok, hóhér és 60 dragoños szorgalmatosan bejárván a tábor környékein levő helységeket, valahol városban, falun, úton, útfélén, sík mezőben, vagy erdőben az olyatén istentelen excedenset tapasztalni fogják, ha napjában száz legyen is, minden személyválogatás nélkül az istentelenségek elkövetőit kiméletlenül a legközelebb találandó fára, vagy amint az alkalmatosság hozandja magával, fölakasztassék, lódóztassék és más irtóztató halállal üldöztessék. A császárhoz átpártoltak elfogatván, felakasztandók.

Következő cikkemben a XVIII. századbeli *huszár-rendtartást* ismertetem.

Hanzély Pál főhadnagy.

Január 8-án megnyílt a jég egy koresolyázó jegyospár alatt Szolnokon s a fagyos víztömeg a legiszonyosabb halálok egyikével fenyegette a pillanatokkal előbb még boldog kacajjal sikló ifjú jegyospárt. Kétségbeesett segélykiáltásukat meghallotta a közelben koresolyázó Hanzély Pál honvéd főhadnagy s tétovázás nélkül a dermesztő lékbe vetette magát.

A küzdelem emberfeletti volt. Szakadt és ismét szakadt a laza jégtábla, amint életmentő hős bajtársunk ráemelte a fuldokló leányt. Végre, az emberi erőfeszítés és akaraterő legvégső határán sikerült a leányt a jégtáblára emelnie, de a más életéért vívott hosszas küzdelem felőrölte erejét s a maga megmentésére már nem maradt belőle. Lelki erejét, a valóban hősi szív higgadtságát azonban az utolsó pillanatig megőrizte s még akkor is bizakodó, férfias mosoly ült arcára a kétségbeesés helyett, amikor a fagyos víz és rettentő küzdelem okozta szívszélhűdés kiparancsolta a kétségbeesést nem ismerő hősi lelket a halálosan kimerült testből. A csatát a fizikum elveszítette, de a lélek, a férfias bátorság, a jellem és lovagiasság diadalmasan került ki abból, a legragyogóbb emléket állítva szívünkben tragikus sorsú fiatal bajtársunknak. Fiatal, mindössze 22 éves életének minden színes álmát, reményét elfeledte, amikor a segítséget kérő kiáltást meghallotta s csak a kötelesség lebegett a szeme előtt, a maga élete nem jutott eszébe.

A magyar honvédség tisztikarának új sarjadéka kiállotta a próbát s amikor a veszteség felett érzett fájdalom összeszorítja szívünket, bizakodó érzések kelnek bennünk, a magyar emberek bizakodó hite a magyar jövőt illetőleg, amely még sem veszhetett és nem veszhetik el soha, ha ilyen talpig férfiakat, ilyen hős lelkeket terem a minden reménykedésünket magában hordozó új magyar generáció.

A MI HŐSEINK

Az 1914. évi mozgósítás első napjaiban egyik lap egy képet közölt, amely egy csendőr járórt ábrázolt, amint a határon egy ellenséges járórt szétugrasztott. A kép aláírása volt: „Mi vagyunk az elsők, akik golyót küldünk felétek s mi leszünk az utolsók, akik elhagyjuk a csatateret.“

A világháború első puskaropogása a magyar csendőrnek nem jelentette a harc kezdetét, hanem csak fokozását, mert ő békében is az állambiztonság harcos katonája volt. A hősiesség fogalma nem volt új előtte, csak több alkalma volt a világháború vérzivataraiiban bebizonyítania, hogy jelmondata: „Híven, becsülettel és vitézül“ nem üres fogalom, hanem vérévé vált, megtestesült valóság.

A magyar csendőr híven és becsülettel teljesítette minden szolgálatát, amely a háború előidézte rendkívüli helyzetéből kifolyólag vállaira nehezedett s vitézül megállta a helyét ott, ahol a csendőrség kötelességében vagy azon kívül, fegyverrel kellett küzdenie hazájáért. 1914. év őszén pedig égető szükség volt a magyar csendőrré.

1914. év őszén a kevésbé szerencsés kimenetelű orosz-angolországi és galíciai harcok alatt hadseregünk alantos tisztjeiben, de különösen szakaszparancsnokokban olyan súlyos veszteségeket szenvedett, hogy a pótlást képtelen volt saját állományából idejében eszközölni. Ekkor merült fel a gondolat, hogy a csendőrség kitűnő anyagot szolgáltatna a hiányok pótlására.

Első ízben 1914 szeptember 11-én, a Munkácson állomásozott lebergi katonai parancsnokság (Mil. Kmdo) fordult a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjéhez és a Magyarország észak-keleti részén megszervezendő „kisháború“ céljaira kért nagyobb számú csendőr altisztet, „akik e feladatra bizonyára kiválóan alkalmasak lesznek s felül nem múlható teljesítményeket fognak produkálni“ (1914—15.319/M.) s egyben annak a reményének ad kifejezést, hogy a magyar csendőröknek az ország határain kívül való alkalmazása sem fog akadályba ütközni. Majd röviddel rá a hadsereg főparancsnoksága fordult hasonló kéréssel a Honvédelmi miniszterhez. (1914—15.829/e. 16.) A főparancsnokság kérése szeptember 26-án érkezett meg s október 1-én már 40 főnyi önként jelentkezett tiszt s tisztjelölt és 126 főnyi legénység indult a különböző harcterekre, akik már pár nap múlva részt vettek a San folyó felé való előnyomulásban.

E csendőrök mindaddig az ezredek kötelességeiben maradtak, amíg 1915. évben az újonnan felavatott tisztjeik és zászlósok, nemkülönben a tartalékos tisztiiskolákban kiképzett tisztjeik ezredekhez be nem vonultak. Ez után lassankint kivonták a csendőröket és tábori csendőr szolgálatra alkalmazták, ami azonban nem jelentette azt, hogy nem lett volna továbbra is alkalmuk vitézségüknek, harckészségüknek tanujelét adni. Sokan a felváltás után is megmaradtak a harcoló csapatoknál, mások meg a megszállott területen őrködtek a biztonság és az utánpótlási vonalak felett s harcolták a legszívósabb guerilla harcot az ellenséges érzelmű lakosságból alakult bandákkal.

A román betöréskor a csendőrség nagyobb ön-

álló kötelékekben is harcolt s így is bebizonyította, hogy erőt képvisel, amellyel minden helyzetben számolni lehet. Osztottak a hadsereg fáradalmaiban, de dicsőségében is, amint azt a számtalan kitüntetés bizonyítja. Véraldozattal sem maradtak adósok, tanú rá 181 hősi halottunk.

A következőkben ismertetjük egyes bajtársainknak harctéri tevékenységét, hogy szerény emléket állítsunk azoknak, akik hősi halált szenvedve, jeltelen sírokban pihennek messze ellenséges földön, messze attól a hazai földtől, amelynek védelmében elesetek s hogy meghajtsuk az elismerés zászlóját azok előtt, akik még élnek s vitézségükkel soha el nem hervadó dicsőséget szereztek a csendőr névnek, s hogy mindannyian követendő példa gyanánt szolgáljanak nekünk, mert csak az ő szellemükben való munkálkodás adhat reményt arra, hogy szétzúhatjuk egyszer Trianon béklyóit.

Mátyás János csendőr.

Mátyás János csendőr a háború előtt a szegedi kerület állományában teljesített szolgálatot. Már békében kijelölték tábori csendőr szolgálatra s a mozgósításkor a 128. dandárparancsnoksághoz osztották be, mint tábori csendőrt. E dandár kötelékébe tartozott többek között a budapesti m. kir. 30. honvéd gyalogezred is. Az ezred a galíciai harcok alkalmával alantos tisztjeiben igen nagy veszteségeket szenvedett s nagy hiány volt szakaszparancsnokokban. Mátyás János csendőr az első felhívásra azonnal jelentkezett arcvonalbeli szolgálatra s nyomban be is osztották a 30. honvéd gy. e. kötelékébe.

1915 március hó 8-án kezdődtek a harcok a Beniöva község mellett lévő 868. számú magaslatért. E magaslaton az oroszoknak erősen kiépített állásaik voltak s a 30. honvéd gyalogezred kapta a parancsot, a magaslat elfoglalására. Mátyás János csendőr, mint szakaszparancsnok nyomult előre. Az orosz vonalból iszonyú ágyú és géppuska tűz fekszik az előnyomuló ezredre. Mátyás csendőr a szakasza élén halad s felharsan vezényszava: „Fiuk, utánam előre!“ Ebben a golyófergetegben szuronyszegezve rohan előre. Karját golyó furja át és súlyos csonttörést szenved. A kis csapat pár pillanatra megtorpan, de aztán Mátyás csendőr magához térve újra előre rohan, míg egy ellenséges géppuska lövedék lábát szét nem ronsolja. Mátyás csendőr összerogy, de utolsó erejét összeszedve félig fölemelkedik s harsány szóval lelkesíti előnyomulásra honvédeit. Egy utolsó golyó gyomrát furja keresztül s a halállal vívódva kerül a segélyhelyre. Sebei rettenetesek voltak s irtózatosan szenvedett, de panasz nem hagyta el ajkát s még haláltusájában is a győzelemről beszélt.

A 30. honvéd gyalogezred parancsnoksága később értesítette a szegedi csendőr kerületi parancsnokságot, hogy a hadsereg főparancsnokság Mátyás János csendőrt kiválóan vitéz magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntette ki s az ezred büszkén őrzi emlékét a hős csendőrnek, aki az ezred történelmének lapjait ilyen kiváló cselekedettel gazdagította.

Mátyás János csendőr kitüntetése az 1915. évi 36. számú R. K. 426. lapoldalán jelent meg.

KÜLFÖLDI CSENDŐRSÉGEK

A spanyol csendőrség.

Dezséri BACHÓ LÁSZLÓ százados fordítása.

(1. közelemény.)

A) Katonai szabályzat.

I. FEJEZET.

Szervezeti szabályok.

1. A spanyol királyi csendőrség intézménye szervezeti, személyzeti, fegyelmi és felszerelési tekintetben a hadügyminisztériumtól, különleges csendőrségi szolgálatának ellátását és elszállásolását illetőleg a belügyminisztériumtól, a mező-, illetve erdőrendészeti szolgálat tekintetében pedig a földművelésügyi minisztériumtól függ.

2. A csendőrség legfőbb vezetője a spanyol kir. hadsereg egyik tábornoki rangban levő tisztje, kinek a címe tábornok-igazgató (director coronel general). Ennek hivatása a csendőrség szolgálati ügyeinek az irányítása és ellenőrzése, a belső szolgálat és a fegyelmi ügyek kezelése; de hatásköre kiterjed a szolgálat minden ágába való beavatkozásra is, ahol azt a körülmények megkövetelik.

3. A kir. csendőrségi testület (Guardia Civil) intézményének vezetése a hadseregére érvényes rendeletek szerint történik, azon rendelkezések tekintetbevétele mellett, melyek a csendőrségi testület részére kidolgozott különleges szolgálati szabályzatokban foglaltatnak.

4. A kir. csendőrség gyalogságból és lovasságból áll.

5. A csendőrgyalogság legkisebb szervezeti egysége a gyalogszászad (compania), a lovasságé a lovaszászad (escuadrón). Több gyalogsági egység, tekintet nélkül arra, hogy lovassági erők vannak-e hozzájuk csatolva, zászlóalj (comandancia) alkot; két vagy több zászlóalj egyesítéséből felsőbb egység keletkezik, melyek neve: tercio.*

6. A tercio parancsnoka ezredes, aki egyszersmind csendőrségi szemlélő is. A zászlóalj parancsnokai alezredek.

7. Minden tercióhoz még a következő tiszték vannak beosztva: egy őrnagy, aki a részletes szolgálat vezetője; egy idős százados, aki egyszersmind számvevő is, továbbá egy pénztárnok százados.

8. A gyalogszászad parancsnoka százados. A zászadok szakaszokból állanak alantos tiszték parancsnoksága alatt. A lovasszakaszok legalább egy tisztből és 15 lovasból állanak. Ha egy kormányzószakaszban három vagy négy ilyen lovasszakasz van, akkor belőlük egy lovasszászad alakul egy százados parancsnoksága alatt.

9. A csendőrség tisztjeinek és legénységének fizetése az érvényben levő költségvetési törvényben van megállapítva.

A spanyol királyi csendőrség a következőképpen oszlik fel:

I. Spanyolország területén (beleértve a Baleáriszigeteket): 26 gyalogos tercio; ebből 1—1 egész tercio Madridban és Barcelónában állomásozik. A többi 24 tercio 149 zászadra tagozódik. Ezek a zászadok összesen 2686 gyalogsorsra vannak felosztva.

Egy lovas tercio Madridban állomásozik. A csendőrlóvaság a fővároson kívül harminc lovasszászadból és tíz kikülönített lovasszakaszból áll, melyek összesen 305 lovasorsra vannak felosztva.

II. A Kanári-szigetek területén egy gyalogszászad állomásozik, amelynek 33 orse van.

III. Spanyol-Marokkó területén egy gyalogszászlóalj állomásozik négy zászaddal, melyek összesen 37 orsra vannak szétosztva. Marokkóban van még egy lovasszászad is, amely azonban nincsen orsokra osztva, hanem mint zárt alakulat Ceuta megerősített városban állomásozik.

* A tercio-ezred körülbelül a különítmény fogalmának felel meg, mert gyalogszászlóalj és lovasszászadok vannak benne egyesítve.

Szerk.

II. FEJEZET.

A csendőrség kiegészítése.

10. A csendőrség létszámának a kiegészítése a következő módon történik:

a) a csendőrskola végzett növendékeiből;

b) a hadsereg és haditengerészet csapattesteinél és intézeteinél szolgálati kötelezettségüknek már eleget tett egyénekből;

c) a hadsereg tartalékosaiból és ténylegeseiből, kik már katonai szolgálatot teljesítettek;

d) a hadsereg azon tényleges szolgálatot teljesítő egyéneiből, kiket a kormány a csendőrség állományának fedezésére a testülethez áthelyezni jónak lát;

e) a csendőrség tisztjeinek, csendőreinek és veteránjainak a fiaiból, ha azok bizonyos előírt követelményeknek eleget tesznek.

11. Annak, aki a csendőrségnél akar szolgálni, meg kell felelnie a felvétel előfeltételeinek, melyek fontosabbjai az alábbiakban vannak körülírva:

A csendőrség létszámának tíz százalékát a tiszték fiaiból, harmincöt százalékát a kiszolgált csendőrök fiaiból, öt százalékát a testület kötelékéből megelőzőleg kivált csendőrökből és ötven százalékát a fegyveres erő ténylegesen szolgáló és kiszolgált őrmestereiből, altisztjeiből és katonáiból egészítik ki, amennyiben a csendőrskolából évente kilikerülő fiatal csendőrök a hiányt nem fedezik. A felvételnél előnyben részesülnek a háborúban megsebesültek, a háborúban elesettek és szolgálatuk ellátása közben meghaltak árvái; azok, kik kettőnél több ütközetben vettek részt és végül azok, akik egy évet ténylegesen szolgáltak. A felvételt kérelmezőknek legalább 1,67 méter magasnak, 22 évesnél idősebbeknek és 35 évesnél fiatalabbnak kelle lenniük, igazolniaiok kell, hogy büntetve nem voltak, büntető eljárás alatt nem állanak, erkölcsiségük kifogástalan és adósságuk nincsen. Ezenkívül felvételi vizsgának kell magukat alávetniük.

12. Az alkalmaztatás és újra való felvétel feltételei törvényileg vannak megállapítva.

13. A csendőrség tagjai kötelesek magukat ruházattal és szíjzajattal ellátni, melyek költségeiből az állam havonta az előírt használati, illetve kopási díjat megtéríti.

Fegyvert, lőszeret és egyéb felszerelést az állam ad.

III. FEJEZET.

Előléptetések.

14—19. Az előléptetés úgy a tisztú, mint az altisztú karban szigorúan és kizárólagosan a rangsor szerint történik és pedig az üresedésben levő szolgálati állások számához mérten.

Üres és betöltendő helyek hiányában előléptetésnek semmi körülmények között nincsen helye.

A hadnaggyá való előléptetés a hadsereg részére előírt előléptetési szabályzat határozványai szerint történik.

20—21. A többi tiszték előléptetése, illetve azoknak magasabb szolgálati állásra való beosztása, ezredesig bezárólag, a csendőrségen belül megállapított rangsor szerint történik.

22. Őfelsége a király fentartja magának a jogot, hogy azokat az ezredeseket, akik szolgálatuk tartama alatt kiváló képességeik és buzgalmaik által különösen kitűntek, az általa meghatározandó módon jutalmazza meg.

23. Mindazon tiszték, akik a csendőrséghez való átvételükért folyamodnak, vizsgának tartoznak magukat alávetni. Ezen vizsgákat vagy a területileg illetékes tercio parancsnoka vezeti, vagy pedig egy bizottság, melyet a csendőrség főparancsnoka rendel ki.

24. A tiszték minősítési táblázata minden év végén állítatik össze, a hadseregére vonatkozó szabályok értelmében.

25. Ugyancsak minden évben közzétételük úgy a tisztúkar, mint tizedestől felfelé az egész csendőrség általános rangsora is.

IV. FEJEZET.

Passzív jogok.

26. A nyugdíjas és rokkant állományba való áthelyezést, vagy pedig a csendőrség kiszolgált tagjai ré-

szére az állam által fenntartott polgári állásokra való beosztást a külön rendeletek szabályozzák.

27. A csendőrség tisztjeinek és legénységének és legénységének az özvegyei és árvaí az erre vonatkozó rendeletek értelmében nyugdíjra tarthatnak igényt.

V. FEJEZET.

Általános kötelmek.

28. A csendőrlegénység tagjai, mint katonák minden felelősségtől mentesek, ha az előjáróiktól kapott parancsokat jól és híven teljesítették.

29. Minden rendfokozatbeli csendőrnek, hogy a kapott parancsokat teljesíteni és alantasaival teljesíteni tudja, ismernie kell a királyi hadsereg szabályzatait és a csendőrség szolgálati szabályzatát.

30. A csendőrök, tizedesek, őrmesterek és egyéb al-tisztek, mint *őrsparancsnokok*, elsősorban felelősek alantasaik fegyelmeért: éppen azért saját magatartásukkal és a szolgálat kifogástalan ellátásával kell, hogy alantasaiknak példát mutassanak.

31—32. *A hadapródok és hadnagyok* kötelességei a hadsereg erre vonatkozó előírásaiban és a királyi csendőrség részére előírt szolgálati szabályzatban vannak lefektetve.

(Folytatjuk.)

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Egy érdekes lopási eset kiderítése.

Nyomozta: **SZELES ANDRÁS** tiszthelyettes,
Kaposmérő.

Amikor a káros feljelentést tesz az őrsön valamely, sérelmére elkövetett bűncselekményről, gyakran egész határozott gyanuval áll elő valakivel szemben s gyanuját sokszor alá is tudja támasztani olyan gyanuokkal, amelyek alapját képezhetik a helyes irányban induló nyomozásnak. Vagy ha ilyen konkrét gyanuval és gyanuokkal nem is tud szolgálni a káros, valamilyen és valamilyen irányban többnyire mégis csak kifejezést juttat a gyanujának. Vannak azután nagy számban olyan esetek is, amikor a káros még csak megközelítőleg sem tud támpontot vagy irányt adni a nyomozó kezébe. Ilyenkor a csendőr teljesen a maga leleményességére és egyéb nyomozásbeli képességeire van utalva, ilyenkor kényszerülten is teljesen önállóan veszi kézbe az ügyet.

Erre az önállóságra azonban szükség van olyankor is, amikor a sértett megadja a nyomozás irányát. Szó sincs róla, hogy lebecsüljük a káros által nyújtott adatok használhatóságát. Hiszen mégis csak a káros az, aki legjobban tudja, hogy ki az, aki a környezetéből, ismerősei közül legvalószínűbben gyanusítható a bűncselekmény elkövetésével. De vakon hinni a károsnak sem lehet, még akkor sem, ha a jóhiszeműsége kétséget nem szenvedhet, amire pedig nem mindenkor lehetne mérget venni. Hallgassa meg tehát a csendőr készséggel a káros észrevételeit, de csak olyan mértékben fogadja el azokat, amennyire a maga józan esze is helytállóknak találja azokat. Ehhez azonban teljes szellemi függetlenségre, önállóságra és gyakran nagyon is erős akaratra van szükség. Olyan sértett is akad, — mint alább majd látjuk — aki görcsösen ragaszkodik ahhoz a gyanuhoz, amely benne keletkezett s ha azt látja, hogy a csendőr más irányban nyomoz, inkább eltussolni igyekszik a bűncselekményt, csak hogy lehetőleg tegye a csendőr önálló munkáját. Ennek természetesen számtalan oka lehet, a legalantasabbtól a legnemesebbig. Ilyen eset az, amikor a csendőr olyasvalakivel szemben nyomoz, aki a károsnak valamilyen okból még abban az esetben is kedves embere marad, ha a bűncselekmény rá is bizonyul, vagy legalább is — amint mondani szokták — nem akarja a nyakát törni az illetőnek.

Ilyen esetekben áll módjában a csendőrnek vizsgát tenni arról, tud-e önállóan, lerázva magáról minden befolyást, dolgozni vagy sem. Általában szívesen és ösz-

tönösen hajlik az ember rejtélyesebb kérdések előtt állva a mások véleménye után anélkül, hogy azokat a kellő értékükre leszállította volna. Sok ember kényelmesen meg is teheti ezt, mert különben semmi köze az érdeklődésnek kívül a dologhoz, de a csendőrnek éppen abban esúcsosodik a hivatása, hogy ura marad ilyenkor is a gondolatainak, mert csak így maradhat ura a helyzetnek is.

Szeles András tiszthelyettes alább leírt nyomozása erre vonatkozólag nyújt olvasóinknak az életből vett tanulságot.

X. község malomépülete mellett egy házban lakott a malomtulajdonos és a malmot bérlő mérnök, akiket egyszerűség okából továbbra is malomtulajdonosnak, illetve mérnöknek fogunk nevezni a nyomozás leírása során, mert a neveket nem akarjuk közölni.

Jó barátságban élt egymás mellett a két család, senki sem mondhatta róluk, hogy egymásnak ellenségei, rosszakarói avagy irigyei lennének.

1925 augusztus 15-én 17 óra tájban a malomtulajdonos megjelent az őrsparancsnokságon és feljelentést tett egy sérelmére elkövetett lopásról, amely augusztus 11. és 15. között követetett el és pedig úgy, hogy a tettes a belső szoba ruhaszekrényéből, a fehérnemű közé rejtett pénzből 6 millió koronát elvitt, vagyis ellopotott.

A malomtulajdonos egy asszonyt gyanúsított a lopással, aki gyakran járt a házhoz és éppen a lopás idejébe eső napok egyikén járt ott kotló alá való tojásokat vásárolni. Ekkor csak a malomtulajdonos kisleánya volt otthon s ő bonyolította le a tojásvásárlást olyképpen, hogy az asszony egyedül maradt a folyósón, amíg a kisleány kiment a tojásokért és behozta azokat. A malomtulajdonos úgy okoskodott, hogy addig, amíg a leány odakint járt, az asszony besurrant a nyitva álló szobákba, kilopta a pénzt a szekrényből s mire a leány a tojásokat hozta, az asszony már a lopott pénzzel a zsebében várt reá a folyósón. Ezt a feltevését azzal igyekezett még hihetőbbé tenni a malomtulajdonos, hogy felhozta az asszony családjának szorult anyagi helyzetét, amit abból ismert, hogy az asszony nemrégiben egy millió koronát kért tőle kölcsön.

Szeles tiszthelyettes meghallgatta a malomtulajdonost és — nem szerelt fel, amint talán olvasóink közül nagyon sokan elképzelik, hanem egyszerűen — nem csinált semmit. Ha ugyan azt semmitemvésnek lehet nevezni, ha valaki összeszedi a gondolatait, meghányja-veti azokat és mielőtt még a valóságos eszelekvés terére lépne, alaposan meggondolja, tulajdonképpen mit és hogyan kell tennie.

Még aznap utánajárt, szolgálaton kívül és feltűnés nélkül, a tojást vásárló asszony családi dolgainak, tiszta képet szerzett magának arról, hogyan áll az asszony a becsületes gondolkodás terén, egyszóval milyenek ismerik és mire tartják képesnek azok, akik mindenkinél jobban ismerik az embert; a szomszédok, ellenségek és jóbarátok. Ez még nem volt tulajdonképpen nyomozás és Szeles tiszthelyettes oly ügyesen csinálta, hogy nem is látott abban senki nyomozást. Természetes, hogy így tisztább képet kapott az asszonyról, mintha felszerelve és tanuként kérdezte volna ki azokat az embereket, akik úgy talán semmit sem mondtak volna el neki, de barátságos beszélgetés közben, a tanulás kényelmetlenségét nem érezve, más egyéb tárgyú beszélgetéssel keverve, mindent megmondottak neki észrevétlenül, amire kíváncsi volt.

A kép, amit az asszonyról kapott, a lehető legjobb volt. Nem élt valami nagy bőségben, de arra sem lehetett szüksége, hogy lopással pótolja a hiányzó kenyeret. Az, hogy a malomtulajdonostól pénzt kért kölcsön még nem lehet alapja a lopás gyanújának, sőt Szeles tiszthelyettes inkább úgy gondolta a dolgot, hogy fölösleges annak kölcsön kérnie, aki lopással is képes megszerezni a szükséges pénzt s így a kölcsönkérés tényét inkább az asszony javára magvarázta.

Azután azt sem találta kielégítő magvarázatnak, hogy az asszony azalatt surrant be a szobába, amíg a leány behozta a tojásokat. Ilyet csak a leggrufinrozottabb tolvaj mer megkísérelni s gyakran az is rajta veszt.

Szeles tiszthelyettes csak másnap reggel kezdte meg a tulajdonképpeni nyomozást. Ekkor azonban már azt is tudta, hogy a tojást vásárló asszony nem volt annyira bejáratos és ismerős a malomtulajdonos házában,

hogy a fehérenemű közé rejtett pénzről tudomása lehetett volna. Azzal az elhatározással jelent meg tehát a malomtulajdonos házában, hogy a sértettől kapott gyanút elveti és másfelé keresi a nyomozás indulópontját.

A malomtulajdonos családjától azután az iránt érdeklődött, hogy a tojást vásárló asszonyon kívül kik bejáratosak a házba, kikről lehet feltételezni, hogy annyira ismerik a házi viszonyokat, hogy még a pénz elrejtéséről is tudhatnak és kiről lehet azt gondolni, hogy egy óvatlan percben beosont a szobába és ellopta a pénzt. A sértett családja ilyen embert megnevezni nem tudott. Egyedül a mérnököket említették, mint akikkel a legjobb barátságban élnek s akiknek, főként természetesen az asszonynak módjában állott alaposan kiismerni a ház viszonyait, de ezt éppen csak megemlítették s annyira természetesnek találták, hogy azokra gyanakodni képtelenség volna, hogy eszükbe sem jutott ezt még csak megjegyzéssel is érinteni.

Szeles tiszthelyettes tudta, hogy a malom javítása sok pénzbe került. És egyáltalában egy ilyen vállalkozás anyagi ellátása körül bármikor lehetnek olyan zavarok, hogy azok nem várhatnak, a pénzt ilyenkor minden körülmények között elő kell teremteni.

Ezt a gondolatát közölte is a malomtulajdonossal, aki hevesen tiltakozott ellene és továbbra is mereven megmaradt a tojást vásárló asszony gyanúsítása mellett. Annyira vitte ebbeli erőszakoskodását, hogy a feljelentést meg nem történtnek nyilvánította arra az esetre, ha a csendőrök nem az asszony ellen vezetik a nyomozást. Kijelentette, hogy a mérnöknek nem akarja a nyakát törni még akkor sem, ha valóban komoly lenne a gyanu, hogy az ő házában kell keresni a tettest. Ekkor eszébe ötlött Szeles tiszthelyettesnek, hogy a malomtulajdonos mulató természetű s még az sem lehetetlen, hogy elmulatta a pénzt, amit otthon nem akar megmondani. Egyszóval mindenképpen a malom mellett lakó két család valamelyikében, vagy egymással való kapcsolatában kell keresni a megoldást.

Igy azután tudomására adta a malomtulajdonosnak, hogy a feljelentést — hivatalból üldözendő bűncselekményről lévén szó — nem lehet visszavonni.

Felkereste a mérnököt és elkérte tőle az üzleti könyveit. Azonnal nekiült, a mérnök jelenlétében, és megállapította, hogy 1925 július 1-től augusztus 15-ig 4.163,400 K bevétele s ezzel szemben 9.750,000 K kiadása volt. Az 5.567,100 K kiadástöbblet fedezetéről a mérnök nem tudott beszámolni. Azokkal a kisebb kiadásokkal együtt, amelyek nyilván a konyhára mentek el, így meg is volt a 6 millió K.

A mérnök tiltakozott a gondolata ellen is a gyanúsításnak. Szeles tiszthelyettes nem szólt semmit, de gondolatban már kétségtelennek látta, hogy a tettes a mérnök házából s nem is a cselédek közül került ki. Mindamelllett ráijesztett a cselédleányra, hogy ellene szól a gyanu. Az sírvafakadt és a kezét tördelve bizonyította, hogy ő soha sem lopott, amit Szeles tiszthelyettes úgy magában el is hitt neki, de így akarta a leányt megszólaltatni. Ez sikerült is, mert a cselédleány kibökte, hogy az asszonya küldött vele a postára augusztus 15-én egy budapesti cégnek szóló hatmillió koronás pénzküldeményt s meghagyta neki, hogy ha a férje érdeklődne, csak kétmillió postára adásáról beszéljen.

A mérnök felesége a legnagyobb hidegvérrel és megbotránkozással fogadta Szeles tiszthelyettes hozzá intézett kérdéseit. Tulajdonképpen ekkor vívta meg lélektanilag Szeles tiszthelyettes a legnehezebb csatát, mert mégis csak egy úriasszonnyal állott szemben, akire nem is igen tudott volna konkrét terhelő adatokat mondani, ha nagyon megszorítják. Dicséretére válik, hogy megállotta a helyét. Határozottan, kertelés nélkül s a legnagyobb szolgálati ridegséggel lépett fel az asszonnyal szemben, aki viszont szintén kemény fából faragótnak bizonyult, mert nem adta ki könnyen kezéből a fegyvert, sőt nagyon is erősen igyekezett azt érvényesíteni. A pénz feladásáról szóló postai elismervényt nem akarta Szeles tiszthelyettesnél hagyni, kijelentve, hogy nem bízik benne, mert már történtek esetek, amikor csendőrök visszaéltek ilyesmivel. S különben is neki szüksége van a vevényre. Felháborodva tiltakozott az ellen, hogy őt merik gyanúsítani és kilátásba helyezte Szeles tiszthelyettesnek, hogy ezt a sérelmet megtorolja rajta.

Szeles tiszthelyettes udvarián végighallgatta az asszony kitörését, de most már még kevésbé tágitott. Az asszony fellépésében benne volt az a túlzott határozottság és erőszakoskodás, fenyegetőzés, amivel nem tiszta lelkiismeretű emberek gyanussá szokták tenni magukat.

Amikor az asszony látta, hogy Szeles tiszthelyettesre nem lehet ráijeszteni, más taktikához folyamodott. Úgy tett, mint aki valami nagyon kényelmetlen avagy inkább bosszantó helyzettől akar egy csapásra megszabadulni s kijelentette, hogy ámbár az senkire sem tartozik, megmondja, honnan kapott pénzt, csak hogy a csendőröket már ne is lássa. Odavetette, hogy az anyjától kapott 10 milliót s az ura azért nem tud arról, mert nem akarta megmondani neki. Attól tartott ugyanis, hogy a férje azt a pénzt is a malomba fekteti be, már pedig az más célokra kellett.

Csak akkor vette igazából észre az asszony, hogy baj van, amikor Szeles tiszthelyettes határozottan kijelentette, hogy ezt csak úgy látatlanban nem hiheti el, ezért Makóra fog utazni, hogy az asszony anyját kikérdezze. Az asszony tiltakozott ez ellen, de még mindig tagadott. Amikor azonban Szeles tiszthelyettes elköszönt, hogy most már Makóra megy, sírvafakadt az asszony és beismerte, hogy a lopást ő követte el. Egy alkalommal meglátta a káros feleségét, amint pénzt rejtett a fehérenemű közé. Szorult helyzetben lévén, megszédítette a sok pénz és amikor a káros sétára indult a feleségével s a gyermekek sem voltak otthon, belopózott a szobába és ellopta a pénzt.

Amikor a lopás így kiderült, mindkét család tagjai kétségbeestek. A káros kijelentette, hogy megbocsájt az asszonynak, de a dolgon persze már nem lehetett segíteni és Szeles tiszthelyettes illetékes helyre megtette a feljelentést.

AZ ORSZÁGOS TISZTI KASZINÓ KÖZLEMÉNYEI

Bajtársi estély. A „Tájékoztató“-ban hirdetett tisztikaszinói „bajtársi estély“ — a vitézi bál rendezőségének kérelmére — nem 1927. évi február hó 5-én, hanem 1927. évi február hó 12-én (szombaton) lesz megtartva. Kezdeté 21 órakor. Orfeum-műsor, utána tánc. Csak kaszinótagok, azok családtagjai, valamint személyesen bevezetett hozzátartozói és vendégei részére.

Szimfónikus hangverseny-matinék az Országos Tisztikaszinóban. I. Február 6-án: Grieg. II. Március 20-án: Wagner. III. Április 10-én: Magyar. Minden egyes hangverseny vasárnapra esik és a Kaszinó nagy dísztermében rendezik. Kezdeté: d. e. 1/2 12 órakor, vége: d. u. 1 órakor. Közreműködnek: id. Fricsay Richárd zeneügyi főigazgató teljes zenekarával és a magán-számokban különféle művészek. Műsor mindenkor 10 nappal előbb kifüggesztve. **Belépés:** Kaszinótagoknak saját személyükre — 1927. évi tisztikaszinói tagsági igazolvány felmutatása mellett — *díjtan*. Egyébként személyenként mindenki 1/2 pengő beléptidíjat fizet. Belépésre jogosultak: kaszinótagok, azok családtagjai, hozzátartozói és vendégei; ha valamely tisztikaszinói igazolvány vagy *meghívó* (Estély- vagy Mozi-meghívó stb.) birtokában vannak. Vendégek tagok által személyesen — meghívó nélkül is — bevezethetők. Öltözet: utcai ruha. Belépőjegyek a teremőrnél — a belépésre jogosultak által — elővételben is válthatók.

Estélyek és mozi. 1. 1927. évi tagsági igazolvánnyal ellátott kaszinótagok — ha ezen igazolványukat a belépésnél felmutatják — *saját személyükre a tisztikaszinó téli estélyein beléptidíjat nem fizetnek.* 2. Kaszinótagok mozijegyeket — egész hétre — a teremőrnél elővételben is kaphatnak s részükre az esti pénztár is fenntart bizonyos kisebb mennyiségű beléptijegyet, úgy hogy ha egy félórával az előadás kezdete előtt érkeznek, még jegyhez juthassanak. A bérlet kedvezményét is csak kaszinótagok élvezhetik. Tagsági igazolványuk ellenében kaszinótagok korlátlan számú mozibelépőjegyet válthatnak családtagjaiknak. Mind ezen rendkívüli kedvezmények igazolják, hogy a Tisztikaszinó vezetősége mily kivételes *előnyöket biztosít tagjainak, a vendégekkel szemben.*

Tiszti kaszinó-jóléti intézmény. Míg a készlet tart. kapható férfiszabó üzemenkben naponta 8—17 óráig: Színes divatos szövött asztalterítő, lenárak, kelengyecikkek, gyönyörű törülközők minden kivitelben, finom színes flanellek házi ruhákra, színes újmintájú divatos frottierszövetek 150 cm. széles, alkalmas frottierköppenyegek, pizsama, kimonó és reggeli köppenyegek. Az árak majdnem 50%-kal olcsóbbak, mint bárhol. Tekintettel a korlátolt mennyiségre, miután utánbeszerzés ilyen árban nem lehetséges, kérjük t. tagjainkat, hogy a fent említett árukat mielőbb tekintsék meg.

KÖNYVISMERTETÉS

A Hadtörténelmi Levéltár 1926. Évkönyve és Bati Berkó István: A magyarság a régi hadseregben. A m. kir. Hadtörténelmi Levéltár célja az, hogy a katonai szakirodalmat a nagyközönséggel megismertesse és megkedveltesse. Célja, rendeltetése és az intézetben folyó intenzív munka felől általánosságban tájékoztatlanok az emberek. A történelem, különösen pedig a magyar fegyverek dicső multjának ismerete a legjobb nevelőeszköz arra, hogy megcsodáljuk Hazánk férfilakosságát s főleg a fiatalabb nemzedéket az elpuhulás és közömbösség veszedelmétől megmentjük. A honvédek, csendőrök lelkiületének acélosítása szempontjából pedig különösen nélkülözhetetlen dicső elődeink fegyvertényeinek, működésének minél alaposabb ismerete. Ennek a multnak az ápolása a Hadtörténelmi Levéltár hivatása. Az ország súlyos anyagi helyzete miatt eddig a legszerényebb keretek közé kellett szorítania működését, de a javuló gazdasági viszonyok s Kormányzó Úr Ó Főméltóságának, a honvédelmi, kultuszminiszternek s a honvédség főparancsnokának legmelegebb erkölcsi támogatása és gondoskodása mind több és több fejlődési lehetőséget biztosít az intézetnek és immár lehetővé tette azt, hogy az intézet legutóbbi 3 év működését és eredményeit egy összefoglaló jelentésben, az 1926. Évkönyvben nyilvánosságra hozza. Az Évkönyv behatóan ismerteti az intézet hivatását, tagozását, elhelyezését, csoportokra osztott munkakörét, amelynek keretébe többek között a világháború hadműveleti és harcászati irattárának, a világháború hadrendjeinek, a hadtörténelmi irodalomnak ismertetése tartozik. Behatóan ismerteti a könyvtár tudományos és szépirodalmi beosztását, a propaganda és katonai irodalmat, az új levéltárat, a fényképgyűjteményt, a Magyar Katonai Közlönyt, a bécsi Bizottságot, a kiüntetés és háborús veszteségi munkálatokat stb., stb. Nélkülözhetetlen kalauza az intézet annak, aki a világháború roppant arányú anyagának útvesztőiben biztos léptekkel akar járni és a nagy eseményeket a maguk logikus összefüggésében, tisztán akarja áttekinteni. Mondanunk sem kell, hogy tisztikarunknak legelső sorban tartozik hozzá a hivatásához, általános intelligenciájához, hogy ezek az ismeretei meglegyenek s első sorban kötelessége, hogy érdeklődéssel és örömmel kapjon az után a vezérfonal után, amelyet lelkes emberek önzetlen és igen fáradságos munkája nyújt számára a Hadtörténelmi Levéltár kiadványaiban. De nem nélkülözheti ezt altiszti karunk és legénységünk sem. Az intézet értékes okmány- és iratanyaga mindazoknak, akik tudományos vagy személyükkel kapcsolatos kutatások céljából az intézetet felkeresik, rendelkezésére áll.

Bati Berkó István ny. ezredes, ismert nevű katonai írónk „**A magyarság a régi hadseregben**” című munkájában beszámol az állandó hadsereg keletkezéséről, a török kiverése előtti idők és a török megszállás alól felszabadító háborúk korszakáról, s így tovább történelmünk fontosabb háborús eseményeiről, mindenütt a magyarság szereplésének a kidomborítását tűzve feladatául, amit igen szép és világos összeállításban sikerült is elérnie. Sokat beszélünk róla, hogy a magyar katona a világ első katonáinak sorában állott mindenkor, most Berkó ny. ezredes jóvoltából itt a könnyű alkalom, hogy ezt az állításunkat konkrét adatokkal is megtanuljuk alátámasztani.

A Hadtörténelmi Levéltár 1926. Évkönyvének 2 P, Bati-Berkó István ny. ezredes könyvének 1 P az ára s mindkettő megrendelhető a Hadtörténelmi Levéltárnál (Budapest, Vár, Bécsi kapu-tér 4. sz.).

Havranek János őrnagy: Tanácsadó a csendőr magánéletéhez. Hasznos könyvecske, amely a jó modor és jó ízlés elemi szabályaival, követelményeivel ismerteti meg azokat, akik nem nevelkedtek olyan viszonyok és lehetőségek között, hogy a csendőr társadalmi állásához illő fokban már gyermekkorukban elsajátíthatták volna e tudnivalókat. A csendőr magánéletében sok helyt megfordul, ahol öltözködését, beszédét, köszönése módját, evés-, ivásbeli modorát, mozdulatait, általában viselkedését meglehetősen szigorúan kritikus szemmel nézik és magánéletében is azt a talpraesettséget, kiválót és derekasat várják tőle, mint amit a csendőr szolgálatában elismerten nyújtani képes. A lelkiismeretes szolgálatteljesítés természetesen sokkal fontosabb a jó modornál, de az is tény, hogy az emberek rokonszenvét, elismerését bárdolatlan modorral még akkor is könnyen elveszíthetjük, ha szolgálatunkat a legkiválóbban teljesítjük is. Ezért fogadjuk e könyvecsket örömmel s ajánljuk olvasóinknak, hogy érdeklődéssel forgassák annak lapjait. A megrendelések a kerületi parancsnokságok útján történtek s a készlet már kifogyott. A még ezután támasztott igényekhez mértelen lapunk útján fogja olvasóinkkal közölni a szerző, hogy a könyv mikor lesz újra kapható. A könyvre mi is elfogadunk előjegyzéseket.

CSENDŐR LEKSZIKON

1. Kérdés. Van-e a népiskolai tanítónak olyan fegyelmi joga, amelynek gyakorlásában elkövetett könnyű testisértés vétségére a törvény büntetlenséget biztosít?

Válasz. Ilyen fegyelmi joga a népiskolai tanítónak nincsen. Ilyen fegyelmi jog a fennálló jogi szabályok szerint a szülői hatalma alatt levő gyermeknek, a gyámat a gyámi hatalma alatt levő gyámlottnak, a gazdat a szolgálatban álló cselédnek és a 18 évesnél nem idősebb gazdasági cselédnek, az iparost a 18 évesnél nem idősebb inason.

A házi fegyelmi jog, amely a felsoroltakat megilleti, azonban korántsem jelent könnyű testisértés elkövetésére irányuló jogot. A Btk., midőn a testisértés legenyhébb esetére a büntetlenséget biztosítja e jog gyakorló részere, világosan kifejezi, hogy csak a „házi fegyelmelet gyakorlásában” elkövetett könnyű testisértés nem esik büntetés alá, tehát csak akkor, ha a testi fenytést kellő indokból gyakorolták vagyis a házi fegyelmelet fenntartására a fenytés okvetlenül szükséges volt. A házi fegyelmelet jogával való visszaélés, a fenytésnek ok nélkül, szeszélyből való alkalmazása vagy brutális módja büntetést von maga után.

Az, hogy a házi fegyelmeletre jogosult személy túl lépte-e a fegyelmi jog körét, jogkérdés, amelyet csak a bíróság illetékes eldönteni. A nyomozás során tehát ebben a kérdésben a nyomozó hatóság vagy közeg döntő álláspont elfoglalására illetéktelen.

A kérdésben érintett esetben a bünvádi eljárás a sértett gyermek törvényes képviselőjének indítványára indítható meg.

A Btk. 113. §-ának ut. bekezdése értelmében azonban hivatalból kell megindítani az eljárást oly esetben, amikor a szülő, gyám, vagy gondnok követ el hasonló cselekményt s ilyenkor az eljárás a rendes szabályoktól eltérőleg a fiatalok bíróságának (nem a kir. járásbíróságának) hatáskörébe tartozik. A szülőknek és a zsenge korú gyermekek állandó gondozásával megbízott egyéneknek eljárását mindannyiszor feljelentés tárgyává kellene tenni, amikor ezeken a sokszor mártír-gyermekeken durva és otromba módon testi sérüléseket okoznak, annyival is inkább, mert mint mondtuk, nem a nyomozás során dől el az a kérdés, hogy a házi fegyelmi jogot megfélemlően, a sértés büntetlenséget biztosító módon gyakorolják-e.

2. Kérdés. Mi a militarizmus szónak helyes értelmezése?

Válasz. A militarizmus szó a latin miles szóból származik, amely katonát jelent.

A militarizmus az egyes államoknak, különösen nagyhatalmaknak azt a politikáját jelenti, amelynek

főcélja az állam hadi felkészültségét, fegyveres erejét és katonai intézményeit minden más szempont félretolásával a legtökéletesebb és legfélelmezbeteljesítő fokig kifejleszteni. Ez a politikai irány az állam polgárainak személyi és vagyoni erejét a legmesszebb menő megterheléssel veszi igénybe a hadügyi cél érdekében.

Minthogy a fegyverkezés érdekei mellett az állam igazgatásában minden más szempontot mellőzhetőnek vet, ezt az irányzatot súlyos hibának kell minősíteni. Hibás azért, mert egyoldalú. Azt jól kell tudnunk, hogy a nemzetek hatalmának nemcsak a jól felfegyverzettség az alapja, hanem vannak annak lelki és erkölcsi tényezői is, amelyek vannak olyan fontosak, mint az anyagi tényezők, a hadikines és az ágyuk. Mit ér a tökéletes fegyverek gazdag raktára, ha nem él a nemzetben a haza iránt való szeretet és áldozatkészség? A nemzet védőképességének fokozásához tehát elsősorban szükséges a nép erkölcsi erejének kifejlesztése, amely önként és büszkén adja életét a haza érdekébenért és nemzete becsületéért. Szükséges a lelki műveltség elterjedtsége is, amely beláttatja az állam polgárainak, hogy a hazát megvédeni nemcsak becsület dolga, hanem a józan egyéni érdeké is.

E kérdés fejtegetéséhez szorosan hozzátartozik az a visszaélés is, amelyet a militarizmus ellen való küzdelem, az antimilitarizmus jelszavával elkövetnek.

A történelem tanítja, hogy azt a népet, amely elfeledte katonai erényeit vagy elmulasztotta magát gazdasági okokból jól felfegyverezni, egyszerűen kiirtották vagy rabigába hajtották. Minden nép tehát, mely meg akarja őrizni szabadságát és függetlenségét, felfegyverzi magát s gyakorolja katonai erényeit, hogy védőképese legyen, hogy ellenségeit ily módon távoltartsa magától.

Már most azok, akik a nemzetnek tudatos ellenségei, avagy megfizetett árulók, vagy pedig ostoba ábrándozók, „az örök béke“ eleddig képtelenségnek bizonyult jelszavával militarizmusnak minősítenek minden oly megmozdulást, amely a katonai erények, a bátorság, hősiesség és a haza iránt való áldozatkészség szellemét iparkodik fenntartani és fejleszteni és a nemzetnek normális felfegyverzettségét háború esetére biztosítani kívánja. Ezek azok, akik az állam katonai költségvetéseinek legszerűesebb tételét is militarizmusnak minősítik, akik tüntetőleg szavalnak a háború borzalmairól, mintha volna oly gonosz, aki szándékosan és ok nélkül akarná felidézni a háború veszedelmét. Ezek azok az elemek, amelyek a militarizmus ellen való küzdelem jelszava alatt az állam védőképessége, ereje ellen törnek, hogy a hadsereg és a katonai erények nélkül levő ország hatalomra törő vágyaiknak és az ellenségnek könnyű zsákmánya legyen.

3. Kérdés. *Bűncselekményt követ-e el az, aki a magyar nemzeti Himnusz éneklése alatt kalapját tüntetőleg fején hagyja, jöllehet ugyanekkor a körülötte levő tömeg fedetlen fővel állt?*

Válasz. A Himnusz éneklésekor a magyar nemzethez való tartozásnak és a magyar nemzet megbecsülésének gondolata jut kifejezésre. Eltekintve attól, hogy ennek tudatát már az elemi iskolában fejlesztik a gyermekekben, a nemzet megbecsülésének gondolata a Himnusz éneklésével kapcsolatosan annyira köztudomású, hogy ez minden jóhiszemű és értelmes ember előtt kétségtelen. Mikor valaki a Himnusz éneklésekor kihívó módon egész tömeggel ellentétbe helyezkedve kalapját fején hagyta, oly cselekményt követett el, amely alkalmas volt a magyar nemzet lealacsonyítására, végeredményben tehát meggyalázására.

A kérdésben leírt magtartás tehát az 1921:III. t.c. 8. §-ába ütköző nemzetgyalázás vétségének alkatelemeit tünteti föl.

4. Kérdés. *A tettes égő gyertyával meggyújtja a szénakazlat. Mikor azonban a láng fellobban, a tettes maga eloltja a tüzet. Mi a cselekmény minősítése a Btk. szempontjából?*

Válasz. A tettes a szénakazal felgyújtásával megkezdte a Btk. 422. §-ának 2. pontjába ütköző gyújtogatás büntetnének elkövetését. Minthogy azonban a büntett tényálladáshoz tartozó eredményt, a szénakazal leégését, — mielőtt cselekményét felfedezték

volna — önként elhárította, cselekménye a Btk. 67. §-ának 2. pontja szerint nem esik büntetés alá.

5. Kérdés. *A tettes egy zsák pehely-tollat ad el a sértettnek. A sértett a vetelár kifizetése és a zsáknak hazavitele után, a zsák kiürítésekor veszi észre, hogy a zsákban csak felül volt pehely-toll, alul értéktelen fekete toll a zsák tartalma. Számonkéri a dolgot a tettestől, de ez vállat vonva azt mondja, miért nem nézte meg jobban a zsákol? Mi a tettes cselekménye a Btk. szempontjából?*

Válasz. A tettes ama cselekménye, hogy pehelytoll helyett értéktelen tollat adott el a sértettnek: csalás. Az, hogy az értéktelen tollal teletömített zsákba felül pehelytollat tett s a zsákol, mint csupa pehelytollat tartalmazót adta el a sértettnek, meghagyva őt abban a hitben, mintha az egész zsák pehely-tollat tartalmazna: fondorlat, amely a sértett megtévesztésére irányult, még pedig jogtalan vagyoni haszonra irányuló céllal. Ezzel a fondorlattal a sértett vagyoni károsodása okozatos összefüggésben lévén, a büntetőjogi csalás minden tényálladási eleme megvalósult.

6. Kérdés. *A községből a vasúti állomásig vivő úton társaskocsi bonyolítja le a személyszállítást. A társaskocsi tulajdonosa a hatósággal kötött megállapodás szerint köteles mindenkinek fuvarát szolgáltatni a megállapított vilettdíjért ezen az útvonalon. Mikor azonban a csendőrök egyik tagja szolgálati ügyben eljárva, a társaskocsit igénybe akarja venni, a tulajdonos eltölti őt azzal a kijelentéssel, hogy „az ő kocsi-jára nem ülhet fel az, aki borsot tört az orra alá“, célozva ezzel arra a feljelentésre, amit az őrs a tulajdonos ellen korábban kihágás miatt tett. Mily jogi szabályt sért a tulajdonos eljárása?*

Válasz. A tulajdonos ama eljárása, hogy a járőr tagját a személyszállításból kitiltotta, jogtalan és egyúttal sértő is, annyival is inkább, mivel a csendőrség hivatalos eljárására lealacsonyító kifejezéssel célozott. A tulajdonos eljárása tehát a járőr tagjával szemben az 1914:XXI. t.c. 2. §-ába ütköző becsületsértés vétségét állapítja meg, amely a 4. §. szerint minősül, mert a becsületsértés a járőr hivatásának gyakorlásával kapcsolatos, s ezért a 8. §. 3. pontja szerint felhatalmazásra, hivatalból üldözendő.

Ha a tulajdonos a társaskocsit az önkényes tilalom ellenére igénybevevő járőrrel szemben ellenállást kísérelt volna meg, az 1914:XL. t.c. 4. §-ának 2. bekezdésébe ütköző, hatósági közeg ellen való erőszak vétségét követte volna el.

Az is külön megfontolás tárgya lehet, hogy a tulajdonos eljárása nem ütközik-e még valamely községi vagy vármegyei szabályrendeletbe, ha a személyfuvarozás kérdésének szabályozása végett ilyen szabályrendeletet az illetékes önkormányzati testület valóban alkotott.

7. Kérdés. *A csendőrök a tettest súlyos bűncselekmény alapos gyanúja miatt elfogja s az illetékes kir. ügyészségnek átadja. A tettest a vizsgálóbíró szabadlábra helyezi, mert ellene elegendő gyanúkat nem lát fennforogni. A tettes haza érkezvén, a csendőrség eljárását éles szavakkal bírálja. „Tudtam, hogy kiszabadulok, — mondja többek közt — hiszen vannak még külön nyomozók is, mint a vidéki csendőrök, akik nem a sületlenségek halmazát teszik meg a nyomozás alapjának!“ El lehet-e járni a tettes ellen ilyen és hasonló kijelentései miatt?*

Válasz. Az ügy helyes megítélése végett az ügy minden részletét kellene ismernünk. Fontos itt mindenestre az, hogy a csendőrség eljárása minden tekintetben kizárja-e a szigorú bírálatot. Ha kétséget nem szenved, amiről egyébként biztosak vagyunk, hogy az illető nyomozó járőr teljes szabályszerűséggel, szakszerűséggel és buzgó kötelességérzettel járt el a tettes bűnügyében, a tettes hangoskodó és becsülmérő bírálata miatt a kellő lépéseket meg kell tenni. A tettes kijelentései mindenestre sértik a m. kir. csendőrség hivatali tekintélyét és feltámadnak ama közbizalom és közbecsülés ellen, amire a m. kir. csendőrség joggal tart igényt. Súlyosan érintik azt a közérdeket is, amely egyenesen tilalmazza illetéktelen egyéneknek a hatóságok lealacsonyító bírálatát. Ezért

indokolt lehet a tettes ellen az ügyében eljáró csendőr-
őrs sérelmére elkövetett rágalmazás miatt eljárni, sőt
az 1921:III. t.-c. 6. §-ához képest azt is meg kell vizs-
gálni, hogy a tettes nem izgatott-e kijelentéseivel gyű-
löletre a m. kir. csendőrség ellen. A rágalmazás a
csendőrőrs hivatása gyakorlására vonatkozóan, a bűn-
ügyi üldözés végett a felhatalmazást a m. kir. belügy-
miniszter adja meg, aki annak megadása előtt az ügyet
meg fogja vizsgálni s az őrs elöljáró parancsnokságá-
nak jelentését fogja bekíválni.

8. Kérdés. *A tettes éles fejszét dob a sértett felé
s az szerencsére a sértett lába előtt vágódik a földbe.
Mily büncselekmény ez?*

Válasz. A tettes cselekménye súlyos testi sértés
kisérléte. Vitatni lehet természetesen azt, mily tartalmú
lett volna az a sérülés, amely a dobás sikerülte esetén
a sértetten keletkezett volna. Sőt előállhat a tettes
azzal a ravasz védekezéssel is, hogy ő nem akarta el-
találni a sértettet, hanem csak meg akarta ijeszteni.
Ezek a vitapontok a tényállás minden rétegének tüze-
tes kiderítése alapján dönthetők el. Tudni kell, mi
előzte meg a tettes dobását, mily kapcsolatos kijelen-
téseket tett, mennyire vágódott a földbe a fejsze stb.

SPORT

A csendőrség felügyelőjének testnevelési zárójelentése az 1926. évről.

A) Általános rész.

Az elmúlt év a testnevelés fejlődését mutatja, ami
szembetűnik a tömegeredmények átlagának javulásá-
ban, a megdőlt rekordokban és abban, hogy az országos
versenyeken nagyobb és újabb tömegek vonultak fel.

Ezen szép haladás arra enged következtetni, hogy
a testületben nagyrészt megszűnt már az az idegen-
kedés, mellyel a sportot megjelenésekor sokan fogad-
ták. A sport hasznos és szükséges volta mellett szólnak
a kerületek e tárgyú jelentései s több-kevesebb
módosítással valamennyien az eddigiekhez hasonlóan
kívánják a testületben a testnevelés további fejlődés-
tétét.

I. Országos versenyek.

Az álló és küzdőképesség fejlesztését, valamint a
nemes vetélkedés ébrentartását szolgáló országos ver-
sényeink az évi program szerint nyertek lebonyolítást.
Eredményeik külön-külön feldolgozva kerültek ki-
adásra. Ezen eredményeket az előző évekkel összeha-
sonlítva, látjuk, hogy:

A *budapesti kerület* egy helyezéssel ismét hátrább
jutott. Az atlétikai, vívó és a lovás, valamint ezidén
a negyvenes csapatversenyekben is elért jó helyezéseit
rontják a többiek gyengébb eredményei.

A *székesfehérvári kerületnél* a múlt évi visszaesés-
sel szemben fejlődés mutatkozik. Mezei futás és birkó-
zásban való elsősege sokat lendítették helyzetén. Tág
tere van még a fejlődésre, mert legénységi versenyzői
átlagban gyenge eredményt mutattak fel.

A *szombathelyi kerület* erős visszaesést mutatva,
visszatért az 1924. évi VIII. helyezéshöz. Csak vívás és
kézilabda tudott IV. helyezéshöz jutni, a többi
versenyekben mindenütt a helyezettek második cso-
portjába jutott. A negyvenes versenyekben VII., atlé-
tikában és lövőkben utolsó.

A *pécsi kerület*, mely két év előtt még a legtöbb re-
ményre jogosított, nem sokkal tudta megelőzni az
utolsó szombathelyit. Hiába foglalt el vívás, puska-
lövés és birkózásban szép helyet, mikor másban min-
denütt az utolsó között húzódik meg. A kerületnek
ma is meg van az a legénysége, mellyel első évben át-
lagosan szép s a másodikban is elismeréseméltó tö-
megeredményeket produkált, pénzben és felszerelésben
leggazdagabb, illő volna, hogy szebb eredményeket
legprodukáljon. Ehhez azonban az is szükséges, hogy leg-
jobb annyi versenyzőt állítson ki, amennyi kell ahhoz,
hogy eredménye beszámítható legyen.

Szeged úgy tisztá, mint legénységi eredményei
valamennyi kerület fölé emelik. Több jeltől is látszik,

hogy a kerületnél rendszeres és szervezett sportmunka
folyik, így természetes és megérdemelt újabb első he-
lyezése.

A *debreceni kerület* is eggyel előre küzdötte magát.
Fokozatos fejlődés látszik, mely főleg a negyvenes ver-
seny I. helyezésében jut kifejezésre. Kár, hogy tiszti
sportolójánál nem látszik a fejlődési készség, mert úgy
legkomolyabb ellenfele lehetett volna a szegedi kerü-
letnek.

A *miskolci kerület* ez évben ugrásszerűen tört előre
az utolsó a III. helyre. Szép helyezését nemcsak a
helyben rendezett lövő és kézilabdát, hanem a mezei
futó és a negyvenes versenyben elért kedvező eredmé-
nyeinek is köszönheti.

Az *Ecsi*. vesztett legtöbbet. Vezető helyét a VI.-kal
kellett felcserélni. Igaz, hogy legjobb sportoló tisztjeit
elvezette és hogy anyagiak híján nélkülöz, de van-
nak jó sportoló altisztjei és fiatal, együttartott legény-
sege, kikkel sokat lehet produkálni. Anyagiakban is
feljebb kellene küzdenie magát, mert ez nagyban gá-
tolja fejlődésében.

II. Egyéb versenyek:

Az országos versenyeken kívül a testület tagjai
még az alábbiakban vettek részt:

1. Székesfehérvárott a MASz. rendezésében lefolyt
kerületi mezei futóversenyben a székesfehérvári osz-
tály tíz futóval IV., Esztergomban a helyőrség m. fu-
tóversenyén az ottani osztály tízes csapata I. lett.

Kegyeleti stafétában Székesfehérvárt IV., Veszp-
rémben III., Győrött II. helyet biztosítottak maguknak
az osztályok csapatai.

Szombathelyen: 4×100 méteres csendőr legénységi
stafétaverseny. Győztes a zalaegerszegi osztály csapata.
vándordíjat nyert.

Szeptember 2-án mezei futóverseny a kerület osz-
tályainak ötös csapata között. Nyerte a soproni osz-
tály.

A soproni osztály football-csapata honvéd csapa-
tokkal két ízben mérkőzött, de ellenfeleit nem tudta
legyőzni.

Szeptember 23-án 24 kilométeres, vándordíjas, or-
szágúti kerékpárverseny Szentgotthárdon. Osztályok
közötti 25-ös csapat-, járőr- és egyéni-, utána 100 mé-
teres lassúsági verseny. A csapatversenyt a szombat-
helyi osztály, a járőrversenyt a szentgotthárdi őrs
nyerte. A múlt évi első ideje 66 p. 36 mp. volt s az idén
harmine fő futott be 66 percen belül.

Szeptember 26-án Csornán a soproni osztály sport-
ünnepélyt rendezett. A csapatversenyeket a soproni
iskola ötös csapata nyerte a rábaközi S. E. és a helyi
leventék előtt.

A kegyeleti stafétában a helyben levő osztályok
indítottak csapatokat.

Szombathelyt II csapat közt IV., Sopronban 9 kö-
zött II., Zalaegerszegen 9 között IV. és Nagykanizsán
6 között II. lett a csendőresapat.

Pécsett a kegyeleti stafétában az osztály csapata
22 induló közt II. lett az öt 1 mp.-el megelőző Atlétikai
Club mögött.

A kaposvári kegyeleti stafétában az ottani osztály
csapata II. lett.

Szegeden a MASz. kerületi kezdőversenyén a
csendőr legénység 2 első, 4 második és 2 harmadik he-
lyezést ért el.

A szegedi Uszó Egyesület versenyén a fegyveres
alakulatok csoportjában az I. és II. helyezéseket csend-
őrök nyerték.

A szegedi kegyeleti stafétában két csapatot indi-
tott a kerület. Az egyik III., a másik VII. lett az összes
indulók között, míg a fegyveres testületekben I. és II.

A makói osztály versenyzői: A Szegedi TK. verse-
nyén egy II., a SzAK. országos mezei futóversenyén
egy V., a SzTK. meghívási versenye olimpiai stafétá-
ban III., 15×400 méteresben III., a MASz. délkerületi
kezdőversenyén 5×100 és 5×400 méteres stafétában
egy-egy II., Szeged városon keresztül 25×400 méteres
stafétában egy I. helyezést nyertek.

A kecskeméti osztály versenyzői a KAC. versenyén
6 I., 2 II., és 4 III. helyezést értek el.

A Szentesen megtartott vármegyei atlétikai ver-
sényben az ottani osztály legénysége pontozásban II.
lett.

A gyulai kegyeleti stafétában az osztály csapata 6 induló közt másodikként futott be.

A debreceni kerületnél az országos versenyeket megelőzően kerületi versenyek voltak.

A debreceni kegyeleti stafétában harminc csapat közül a kerület csapata második lett.

Miskolcon június 26-án kerületi atlétikai és kerékpárverseny. A pontversenyt az egri osztály nyerte.

Május 2-án helyőrségi mezei futóverseny Egerben. Az osztály csapata harmadik lett.

Kegyeleti staféta Miskolcon harminc csapat között a kerület V. fegyveres alakulatok közül I., Egerben négy induló közül az osztály II. lett.

Az országos MOVE. versenyen az Ecsi. képviselte magát. Két csendőr öt versenyszámban nyert helyezést.

A ceglédi MOVE. kegyeleti stafétájában az Ecsi. egyik csapata I., a másik III. lett.

2. Garlathy százados a honvédség országos vívóversenyén a junior kardban VIII. helyezést ért el.

Kovács Béla és Fekete főhadnagyok csendőrségi szolgálati ebversenyen ebeikkel II., illetve III. helyezést nyertek.

Lisesinszky főhadnagy a 14. honvéd gyalogezred házi lövőversenyén a vendégdíjban első, a honvédség országos pisztolyversenyében mint vendég 10., Csürös százados e versenyben harmadik lett.

A MOVE. országos úszóversenyén a fegyveres alakulatok tagjai részére kiírt 50 méteres gyorsúszásban Madarász csendőr I. lett. Krassy próbaesendőr ugyanezen versenyen 50 méteres, ruhában úszásban nyert első helyezést.

Adám István próbaesendőr a zalaegerszegi MOVE. versenyen futószámokban több I. helyezést nyert.

Török Dezső főhadnagy a soproni Hubertuson 38 résztvevő között tizedik lett.

Kontra főhadnagy az országos junior vitézversenyben IV., a pécsi vdr. versenyben tör és kardban II., a PAC. országos nyíltversenyén törben IV., az országos vidéki kardbajnokságot tagja harmadszor, az országos főresapat bajnokságban II. helyezett csapat tagja.

III. A legjobb kerület.

1926-ban a szegedi. A vándordíjat és bajnoki plaketet továbbra is őrzi. Az alapító levelék kiegészítendők és a plaket vésendő. Schönherr ezredes részére az oklevél elkészült s az összes, még ki nem adottakkal együtt, alkalmilag itt átveendő.

Schönherr ezredes részére egy darab aranyérmét a díjgyűjtő bizottság adjon ki.

IV. Osztályhelyezések.

- I. Sopron: 2×I. és 1×VII. hely, = 24 pont;
- II. Balassagyarmat: 2×II. és 1×V. hely, = 24 pont;
- III. Debrecen: 3×V. hely, = 18 pont;
- IV. Nyíregyháza: 1×I., 1×VII. és 1×VIII. hely, = 17 pont (a m. évi II.);
- V. Eger: 1×II. és 1×IV. hely, = 16 pont (a m. évi I.).

V. Bajnokságok:

A múlt évi 19 tiszti bajnokságból 1926-ban csak 14-et sikerült a tiszteknek megtartani, mert a legénység 13 helyett ezúttal 18-at foglalt el.

Több bajnoságot nyertek: Zsengellér főhadnagy 3; Molnár csendőr 3; Micskey százados 2; Kontra főhadnagy 2; Baitz főhadnagy 2; v. Szikszay tthts 2; Fagyal próbaesendőr 2.

VI. A legjobb sportolók:

Tiszt: Baky százados 45; altiszt: v. Szikszay tthts. 26; csendőr: Molnár csendőr 31 ponttal. A győztes kegyeleti staféta tagjait öt ponttal jutalmaztam.

Dr. Gergely szdsnak, mint a legjobb 35 éven felüli atlétának két bajnoki pontot adtam, tekintettel arra, hogy 35 éven felüliek versenyében elért pontjai a bajnoki versenyekben nyert pontokkal össze nem sorolhatók.

A kerületek legjobb sportolói 1926-ban: Balassagyarmat: Baky százados, Deák A. őrmester, Balázs J. csendőr; Győr: Puljer százados, Szántó Zs. őrmester, Zemán J. csendőr; Sopron: Purth főhadnagy, Jakab J. tiszthelyettes, Kárász F. csendőr; Szekszárd: Porub-

szky százados, Varga J. őrmester, Balogh J. I. csendőr; Baja: Borovszky főhadnagy, Sistik S. őrmester, Molnár J. csendőr; Debrecen: Csürös százados, Kone L. őrmester, Szura F. csendőr; Eger: Péterfy főhadnagy, v. Szikszay tiszthelyettes, Bakos M. csendőr; Harmadik alosztály: Garlathy százados, Keresztes A. gth., Eradt Gy. próbaesendőr.

B) Anyagi rész.

I. Általában:

Ezt vizsgálva, látjuk, hogy a tekintélyes kiadások mellett is sikerült megtakarítást elérni. Sajnos, nem mindenütt van ez így, mert az országos alapban, kivülre a VII. kerület és az Ecsi. alapjaiban számottevő fogyás mutatkozik.

Az országos alapnál ez érthető, mert elenyészően csekély jövedelme még a legnagyobb takarékosság mellett sem fedezheti a reágharamló sokféle terhet, azonban a miskolci kerület és az Ecsi. alapjainál a gazdálkodás körül kell a fogyás okát keresni, mert másként nem volna érthető, hogy a többi alap miből takarított meg.

Ki kell emelnem a szegedi és debreceni kerületet ebben is, mert majdnem megkétszerezték múlt évi alapjaikat — tagdíjakból és versenyekből.

Nagymérvű kiadásaink legnagyobb részét versenyköltségekre fordítottuk. A jövőben versenyünk kevesebb költséggel fognak járni, mert a legénység tömegben csak a kerületi és osztályversenyeken vesz részt, amittől lényeges megtakarítást várok. Így a felszerelések pótlására és kiegészítésére is több fog jutni.

Az elmúlt évben általában kevés ünnepélyt vagy mulatságot rendeztek a sportlapok javára, pedig ilyen módon azok szépen gyarapíthatók. Ez évben már az országos alapot sem támogatták a kerületek, pedig kívánatos volna, hogy — mint a múltban is volt — ilyen jövedelmei az országos alapnak a jövőben is legyenek.

II. Sportlapok.

Örömmel állapítható meg, hogy nagyarányú kiadásaink mellett a sportvagyont általában saját erőnkől ismét gyarapítottuk. Részleteiben vizsgálva egyes alapoknál ugyan visszaesés látszik, de remélem, hogy ez csak átmeneti jelenség s a felügyeletre hivatott parancsnokok mindenütt meg fogják találni a módját, hogy a sport további fejlesztéséhez szükséges anyagiakat előteremtsék.

A vagyonság terén az idén is a pécsi kerület vezet.

A leggazdagabb tiszti alap a pécsi kerületé, 5,993.82 pengő, legénységi a pécsi osztályé, 3,361.41 pengő vagyonnal.

A legszegényebb tiszti alap a szombathelyi kerületé 192.54 pengő adóssággal, legénységi a budapesti II. osztályé 90.31 vagyonnal.

III. Díjazás.

Idei nagyobb szabású versenyünk tették szükségessé a múlt évit jóval meghaladó díjazást, mit a jövőben az ediginél jobban meg fogok szorítani. Tiszteletdíjakról gondoskodni a versenyt rendező kerület feladata lesz, mihez esetleg a többiek támogatását is igénybeveszi.

Az országos díjgyűjtő bizottság évi számadásainak felülvizsgálására kirendelt bizottság jelentését tudomásul véve, a felmentvényt megadom. A bizottság tagjainak, — elsősorban elnökének, Arady ezredesnek, — közérdekű, pontos és hasznos szolgálatukért a szolgálat nevében elismerésemet és köszönetemet fejezem ki.

1927. évi sportprogramm.

A csendőrség negyedik sportévének programjából olvasóink előzetes tájékoztatására az alábbiak szolgálnak: I. Versenyek (tanfolyamok). 1. A II. hóban tiszti sítanfolyam Parádon és legénységi tanfolyamok Budapest, Pécs és Sárospatakon a már kiadott intézkedések szerint. A tanfolyamok befejezése előtt 5 km.-es sífutóversenyek a hallgatók között. 2. Síverseny II. hóban Budapesten 5 km. távon változatos terepen, külön tisztek és legénység számára. Pontverseny. Kerületenként 2 tiszt és 3 legénység eredmé-

nyének beszámításával. 3. *Vívó*, 4. *Mezei futó* és 5. *Birkózóverseny* III. 26. és 27-én Pécsen. a) Vívás csak tiszték részére. Kardban külön szenior-, junior- és vitór-verseny. Nevezés és részvétel tetszés szerinti számban. Kerületek helyezését megállapítása a döntőbe jutottak ponteredményei alapján. b) Mezei futó: külön tisztí és legénységi verseny. Tisztéknek egyéni verseny tetszés szerinti számú indulóval. Legénységnek ötös csapatverseny. A csapatba egy altisztí eredménye beszámít. A kerületek helyezése a csapat-eredmények alapján. c) Birkózóverseny csak legénység részére, a szabadbirkózás szabályai szerint. Könnyű-, közép- és nehézsúlyban kerületenként 1—1 induló. Döntőbe jutottak ponteredményei adják a kerületek helyezését. Lebonyolítás: 26-án párhuzamosan vívás és birkózás, elő- és középmérkőzések; 27-én dél előtt mezei futó, délután vívó- és birkózó döntők. 6. *Lovasmérkőzés* V. 21. és 22-én Budapesten. Díjugratással bővül, egyébként az eddigiekhez hasonlóan. 7. *Uszóverseny* VII. 10-én Debrecenben. Külön tisztí és legénységi korhatár nélküli, egyéni és staféta verseny. Az 50-es ruhábanúszás helyett vízből mentés lesz. Több csapat jelentkezése esetén pólmérkőzés. Pontverseny kerületek között. 8. *15-ös csapatverseny* iskolák között július 30-tól augusztus 15-ig az iskolák székhelyein, bizottságok ellenőrzése mellett. Legénységi verseny; legalább 3 altisztí csapatonként. a) *Atlétika*: 15 × 400 m-es staféta, távol- és magasugrás, súly-, díszkosz- és gerelydobás (jobb és bal kéz 3—3 dobás egymásután, csak a legjobb mérve). b) *Lövő*: puska és pisztoly az eddigihez hasonlóan csak minden számnál próbálövés és pisztolynál az új 1 m. külső körös céltábla. Puska-lövészetben az első szám sorrendje: fekvő, térdelve (ülve) és állva. Hosszúcsővű puska nem használható. c) *Kézigránátverseny*, mint eddig. A kerületek a), b) és c)-beni helyezését a kerület összes iskoláinak átlaga adja. 9. *Atlétikai lövő- és kézigránát verseny* szeptember hó 7. és 8-án Szombathelyen. a) *Atlétika*: külön tisztí és legénységi egyéni verseny, a bajnoki számokban, valamint tisztí 5-ös csapat- és staféta verseny. Legénység a rúdugrás és gátfutásban nem indulhat. Mindkét csoportban 35 éven aluliak és felüliek versenye. Tiszték részvétele korlátlan, legénység kerületenként és számonként legfeljebb 3 fő. b) *Lövő*: puska és pisztoly egyéni. Kerületenként legfeljebb 3 tisztí és 2 legénységi indulhat. Legénységet a 15-ös csapatverseny eredménye alapján lehet nevezni. c) *Kézigránát* egyéni, külön tisztí és legénységi. Kerületenként 2 tisztí és 2 fő legénységi. A b) és c) egyéni pontversenyek. d) *Atlétikai elméleti verseny* az eddigiekhez hasonlóan. 10. *Kegyeleti staféta* október 6-án Budapesten. Résztvevőkként a legjobb eredményt felmutató futók jöhetnek tekintetbe. A kerületek e tekintetben futóikat az egész évadban figyelik. A vidéken rendezett kegyeleti stafétákban a kerületek méltó csapatokkal képviselik a testületet. 11. *Hubertus-lovaglás* október 30-án Budapesten, az eddigiekhez hasonlóan. 12. *Kilátás* van egy testnevelési tanfolyam felállítására a nyár folyamán, tiszték részére 4—6 hét tartammal a Testnevelési Főiskolán. II. *Általános rész*. 1. Versenyekre külön számokban külön díjazás mellett a fegyveres testületek és leventék meghívása kívánatos. 2. A honvédség vívó- és lövőversenyein, — amennyiben erre lehetőség nyílik, — csapat fogja a testületet képviselni. 3. A jövőben külön törzstisztí versenyek nem lesznek, de kívánatos, ha olyan versenyeken, ahol a kor nem különösebb hátrány (vívás, lovaglás, lövészet) továbbra is látunk törzstisztéket eredményesen szerepelni. 4. Nemesak a testület jóhírneve, de a sportfegyelem is megköveteli, hogy versenyjeinken győzelmezttségünkről tanúságot tegyünk. A versenyzőknek a közönség közé való vegyülése, különösen az atlétikai pályán ide-oda való szükségtelen járkálása és szaladgálása rossz benyomást kelt. Verseny közben versenyzőnként, díjkiosztásnál kerületenként rendben felállva foglalják el a versenyzők helyeiket s minden felesleges beszéd vagy mozgás nélkül várják meg, míg rájuk kerül a sor. Természetesen ehhez a versenyzők megfelelő előzetes tájékoztatása és a megkívánt sportszellem ébrentartása szükséges. 5. Tekintettel arra, hogy a tisztí és legénységi versenyeket el kell választani egymástól, az egyes versenyekben a tiszték és legénység eredményei külön lesznek értékelve s a kettő összeadott rangszáma fogja a kerületek sorrendjét

meghatározni. Az évi összegezésnél a csak tisztí, vagy csak legénységi verseny $\frac{1}{2}$ rangszámot ad, kivéve az iskolák 15-ös versenyét, mely — a tömegre való tekintettel — kétszeresen számít. Ezzel elérjük, hogy a helyezések kialakulását a tömegeredmények irányítsák. III. *Anyagi rész*. 1. A jövőben a díjazásról a ker. parságoknak kell gondoskodni, miután az orsz. alap részére a folyó évben sportünnepélyekből vagy versenyekből semmi sem folyt be. Innen csak érmek, plakettek és oklevelekre lehet számítani. Egyébként kívánatos, hogy — ha kisebb mennyiségben is, de — jobban megválasztott tiszteletdíjak kerüljenek kiadásra. Az országos alap új érmeket fog csináltatni és ezzel kapcsolatban az érdemdíjazás is szűkebb keretek közé kerül. Aranyozott érmeket csak egyéni eredményekért és csak a legjobbak kapnak. 2. A csendőrségi sportkörök önkormányzati jogát a m. kir. csendőrség felügyelőjének kiadott rendeletei korlátozzák, így természetesen, hogy sportkörök e rendelkezések szellemének meg nem felelő határozatokat még anyagi ügyekben sem hozhatnak. 3. A sportlapokhoz való önkéntes havi hozzájárulás felső határa tisztéknek 1, legénységnek $\frac{1}{2}$ pengő. 4. A sportlapból verseny- és sportutazásoknál a vasúti jegyre kifizetett összeg felül tisztéknek naponként legfeljebb 6, legénységnek 3 pengő költségtérítés utalható ki. Ezen térítés az elindulás és hazaérkezése közötti tényleges időre 6 óránként $\frac{1}{4}$ részével számolható el.

Kontra főhadnagy sikeres szereplése. A Magyar Vívószövetség január 30. és 31-én országos junior törversenyt rendezett Budapesten. Hatan jutottak a döntőbe, köztük Kontra Kálmán főhadnagy, sok győzelmet aratott vívónk is. A döntőben Echl Viktor (RAC.) és Kontra főhadnagy 4—4 győzelmet aratott, minimális tusaránya révén azonban Echl Viktort kellett győztesnek nyilvánítani. Kontra főhadnagy második lett, ami a versenyen résztvevő kitünő vívók sorában kiváló eredmény.

A Nemzeti Sport 91 példányban jár a csendőrséghez. A belügyminiszter a csendőriszkolák és lovasalosztályok részére megrendelte a Nemzeti Sportot. Az említett sportlap kiadóhivatala kivételesen 20 százalékos engedménnyel küldi ezeket a példányokat, elismerve és méltányolva ezzel a csendőrség sportolásának fejlődését és az eddig elért szép eredményeket. Meg vagyunk róla győződve, hogy a Nemzeti Sport rendszeres olvasása a sportolás iránti kedvet és hozzáértést jelentősen emelni fogja bajtársaink körében s köszönettel kell adoznunk úgy a belügyminiszter úrnak, mint a Nemzeti Sport kiadóhivatalának sportunk érdekében tanúsított áldozatkészségükért.

HIREK

Postupiczi Kostka Pál ny. e. altábornagy †,

Szőcs Mihály ny. e. tábornok †,

Deák Gyula ny. ezredes †.

Széles rendet vágott most a kérélhetetlen halál idősebb bajtársaink sorában. Gyors egymásutánban a harmadik gyászjelentést vesszük s a halottak mind-egyike érdemeiben dús és tevékeny részese volt testületünk felvirágoztatásának. Mintha csak arra várt volna a szeszélyes Sors, hogy életük egész tartalmának beteljesedését, a csendőrség félévszázados életkorát megérhessék, de amint ezt megpillantották, azonnal le is kellett zárni a szemüket örökre. Szeretettel övezük a körünkben élő, immár a pihenés napjait töltő öreg bajtársainkat s bármennyire is természetesenek, egyszer mégis csak elkerülhetetlenül tudjuk a halál bekövetkezését, a halál ilyen falánksága megdöbbénnel tölt el bennünket. S egy okkal többet látunk ebben arra, hogy a Mult életben levő embereit még fokozottabb szeretettel vegyük körül.

Postupiczi Kostka Pál 1851-ben született a Sáros-megyei Kisszeben községben. Előbb a budapesti Tudományegyetem orvosi fakultására iratkozott be, hajlama azonban a katonai pályára vonzotta. 1872 május 1-én kezdte meg egyévi önkéntesi szolgálatát. Az innsbrucki hadapródtanfolyamot 1872—1875-ben végezte

el. Hadapródtiszthelyettesé és hadnaggyá 1875-ben, főhadnaggyá 1880-ban lépett elő. 1881 július 1-én vették át a csendőrséghez próbaszolgálatra s 1882 január 1-én végleges tagja lett a testületnek. Első segédtiszt, majd szárnyparancsnoki működése alatt 1886-ban II., 1888-ban I. oszt. századossá lépett elő. 1894 június 1-én a honvédelmi minisztérium XVI. ügyosztályában nyert beosztást. 1896 június 1-én törzstiszti teendőkkel bízták meg a budapesti kerületnél. Őrnagy lett, majd alezredessé és kerületi parancsnokhelyettesé 1897 május 1-én lépett elő. 1902 május 1-én a budapesti kerület parancsnokságával bízták meg. 1904-ben megszervezték a belügyminisztérium csendőrségi osztályát, amelynek első vezetőjéül Őfelsége őt nevezte ki. 1907-ben a brassói, majd 1908-ban a pozsonyi kerület parancsnokságát vette át. 1911 március 7-én a m. kir. csendőrség felügyelőhelyettese, ugyanaz év májusában vezérőrnagy és csendőrségi felügyelő lett. Egészségi okokból kellett ezen helytől megválnia. 1913 április 14-én és ugyanaz év december 1-én saját kérelmére nyugállományba került. 1916 augusztus 16-án adományozta részére Őfelsége az altábornagyi címet és jellegét. A Ferenc József-rend lovagkeresztje, a II. oszt. Vaskorona-rend, a III. oszt. katonai érdemkereszt, a porosz királyi III. oszt. korona-rend és a bolgár katonai érdemrend középkereszt kitüntetései ékes bizonyossága annak, hogy működése elismerést érdemelt és nyert is.

Szünet nélkül, törhetetlen energiával dolgozó úttörője, vezéralakja volt testületünknek. Az intézmény erősítésében hervadhatatlan érdemei vannak. Emberismerete, tehetsége figyelemreméltó eredményeket biztosított testületünk számára. A külföldi csendőrségek tanulmányozására több ízben is külföldön járt s eme tapasztalatait is felhasználva, vasszorgalommal dolgozott azon, hogy a testületet naggyá fejlessze. Alárendeltjeinek megértő, atyai előljárója volt. Tevékeny életet és alkotó szellemet teremtett maga körül. Testületünk díszé és büszkesége lesz halottaiban is.

*

Testületünknek egy olyan tagját veszítettük el január 19-én, aki ott állott a m. kir. csendőrség bölcsőjénél, tevékeny részt vett annak kibontakozó, fejlődő törekvéseiben és végig kísérte testületünket a teljes kifejlődés legmagasabb csúcsáig. Szócs Mihály ny. e. tábornok elköltözött az élők sorából.

Kétségtelen, hogy — az úttörők közé tartozván — azokhoz sorol, akiknek működésére megkülönböztetett kegyelettel és tisztelettel kell gondolnunk.

1853 március 13-án született a Háromszék vármegyei Bölön községben. 17 éves korában már próbaesendőr volt a cs. kir. 10. sz. országos csendőrparancsnokság állományában. 1880-ban már őrmester és 1881-ben a Ludovika Akadémián tiszti vizsgát tett. Ugyanebben az évben elérte a hadapródőrmesteri, tiszthelyettesi és a hadnagyi rendfokozatot. Szakaszparancsnoksággal, majd Szegeden kerületi segédtisztséggel, azután ismét szakaszparancsnoksággal bízták meg, miközben oktatótisztt is volt. 1884-ben főhadnaggyá lépett elő s hosszabb ideig a kolozsvári kerület segédtisztje volt. 1893-ban Nagyváradra került szárnyparancsnoknak, onnan mint akkor már I. oszt. százados, a honvédelmi minisztérium XVI. ügyosztályába osztották be szolgálatára. 1897-ben ismét külső szolgálatot teljesített és 1901-ben az V. sz. kerület másodtörzstisztje lett, 1902-ben ugyanott kerületi parancsnokhelyettes, majd a következő évben a brassói kerület parancsnokhelyettese. Közben elérte az őrnagyi, 1903-ban pedig az alezredesi rendfokozatot. 1904–1906-ig ismét a honvédelmi minisztérium XVI. ügyosztályában teljesített osztályvezetőhelyettesi minőségben szolgálatot. Innen Szegedre helyezték át kerületi parancsnokhelyettesnek s 1907-ben, amikor ezredessé lépett elő, egyben parancsnok is lett ugyanazon kerületnek. Itt teljesített szolgálatot 1913 április 15-ig, amikor saját kérelmére nyugállományba helyeztetett s megkapta a vezérőrnagyi címet és jellegét. Kiváló szolgálatainak elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjével és a III. oszt. Vaskorona-renddel tüntette ki Őfelsége.

43 évig szolgálta fanatikus szeretettel testületünket. Lebilincselően közvetlen modoráért a magánéletben is szerették. Törhetetlen energiájára és hivatásának hűséges szeretetére vall, hogy az egyszerű csendőrsorból

a tábornoki rendfokozatba küzdötte fel magát. A kezdet kezdetén jelentkező tiszthiány is csak azok számára tette ezt lehetővé, akik különleges rátermettségükkel, tehetségükkel és jellemükkel erre méltóknak bizonyultak.

Egy ilyen rendkívüli szolgálati karrier és az azt körülvevő különlegesen érdemes élet zárókövével álljunk meg egy percre mélységes megilletődéssel és adózzunk elismeréssel és a kegyelet érzésével testületünk egész történelmi múltját egy emberélet keretében megtestesített halottunknak, akit a kerepesi-úti temetőbe temettek el a budapesti csendőr tisztikar nagy részvéte mellett.

*

Évekig tartó súlyos betegeskedés után január 1-én elköltözött az élők sorából *Deák Gyula* ny. m. kir. csendőrezredes. Budapesten, a Kerepesi-úti temetőben hantolták el s a budapesti csendőr tisztikar nagy részvéte kísérte utolsó útján. Ezelőtt 30 évvel lépett át a volt cs. és kir. 31. gyalogezred állományából a csendőrséghez és hasznos, értékes tagjává fejlődött annak a régi csendőrtiszti gárdának, amelynek megadta a sors, hogy testületünk felfelé ívelő útjait járhatta. Megállotta helyét a békés, alkotómunkában és részt kért magának a világháború fáradalmaiból, veszedelmeiből is, két és fél évi táborigi csendőri szolgálata alatt. Azután együtt szenvedte át velünk a forradalmakat és mindaddig, amíg az akkor már rohamosan gyengülő egészségi állapota engedte, osztályosa lett a forradalmakat követő serény, fáradságos építő munkának is.

Magyarországon, Kolozs vármegyében született 1875-ben. 1897-ben hadnaggyá, 1902-ben főhadnaggyá, 1908-ban századossá, 1915-ben őrnaggyá, 1918-ban alezredessé és 1920-ban ezredessé lépett elő. 1899-ben nősült. Úgy békebeli csendőrségi, mint táborigi csendőri szolgálatát kiválóan végezte, amiért a hadidiszciplinens 3. o. katonai érdemkeresztrel, legfelsőbb dicsérő elismeréssel és Károly-csapatkeresztrel jutalmazták. Nyugdíjaztatása alkalmával kormányzói dicsérő elismerésben részesült, jutalmul a csendőrség fejlesztése körül sok éven át hazafias buzgalommal teljesített eredményes és igen hasznos szolgálataiért.

Egyénisége a szolgálatkövetelme következetes szigor s a bajtársias és társas életben kellő szeretetreméltóság, szolgálat- és áldozatkészség szerencsés összetétele volt. Amíg betegsége össze nem roppantotta, de aránylag még legnehezebb napjaiban is, kedélye derűs, megjelenése a megtestesült férfiaság, határozottság volt. Erős kezének és tisztán látó következetességének, céltudatos határozottságának még sok hasznát látta volna testületünk, ha a gyógyíthatatlan kór meg nem támadja és hosszas, de rendkívül szívósan védett sorvadása időnekelőtte. 51 éves korában, sírba nem dönti. Nem az élet és halál örök, kivédhetetlen és így természetesnek elfogadott törvényei szerint múlt ki közülünk, hanem a teljesítőképes virágzó életkorában, váratlanul dőlt ki a sorból s így halála nemcsak a kegyelet érzetét, hanem a bajtársakat sújtó veszteség fájdalmát is kelti bennünk.

Kormányzói elismerés. *Kormányzó Úr Ő Főméltósága* január hó 14-én, a pusztavacsi vadászatról való eltávozása alkalmával az alsódabaszi szárnyparancsnoknak elrendelni méltóztatott, hogy az ott összpontosított és az útvonalbiztosítást ellátó csendőrlégénységnek katonás magatartásáért és fellépéséért teljes elismerése tudtúl adassék.

Dicséreték. *A m. kir. csendőrség felügyelője Vida István* tiszthelyettes, szakaszparancsnokot, mert hat napon át tartott, nagy szaktudásra valló, leleményességgel és fáradságot nem ismerő buzgalommal teljesített nyomozás során elfogta Galágyik Mihály rovott multú egyént, aki 1926. évi május hó 5-én Csornán a premontrei templomba, 6-án Kónyon a gyógyszerárba, 8-án Ásványon a hitelszövetkezetbe betört, 7-én pedig Enesén egy kerékpárt lopott, *csendőrfelügyelői dicsérő okirattal látta el.*

A m. kir. budapesti I. sz. csendőrkerület parancsnoka Varju István tiszthelyettes, mert 28 évet meghaladó csendőrségi szolgálata ideje alatt — az utóbbi években mint irodai segéd munkás — kifogástalan magaviselet mellett kiválóan lelkiismeretes, pontos és odaadó tevékenységet fejtett ki, — *Veres András* és *Bodorits János* tiszthelyetteseket, hosszas

csendőrségi szolgálati idejük alatt kifejtett igen buzgó és eredményes szolgálatukért és kifogástalan magaviseletükért. — *Orbán István* tiszthelyettes, mert mint isaszegi szakasparancsnok a péceli, tápiószápi, kókai, nagykatái, valkói és isaszegi őrskörletekben, 1924. és 1925. évben elkövetett összesen 15,685.000 korona kárértékű, 15 rendbeli lopás tetteit, fáradságot nem ismerő kitartással és nagy szaktudással vezetett nyomozással kiderítette s így lehetővé tette, hogy azok a megérdemelt büntetésben részesülhettek. — *Szabó Mózes* tiszthelyettes, mert mint isaszegi őrsparancsnok, az Isaszeg és környékén 1924., 1925. évben elkövetett összesen 15,685.000 korona kárértékű, 15 rendbeli lopás tetteit fáradságtalan buzgalommal párosult szaktudással lefolytatott nyomozással kiderítette és azokat az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. — *Czikó József* tiszthelyettes, mert mint őrsparancsnok egy 6 éven át kiderítetlenül maradt lopás és orgazdaság tetteit lankadatlan akaraterővel vezetett nyomozással kiderítette és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. — *Baukó János* tiszthelyettes, mert a szentendrei és csillaghegyi őrskörletekben 1925. évben elkövetett 4 táviróvezetéklopás tettesét körültekintő portyázás közben tett észleletek, valamint helyi és személyi ismereteinek leleményes értékesítése segítségével kiderítette és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. — *Keresztes Mihály* tiszthelyettes, mert Rákoshelyen a m. kir. posta kárára 18 millió korona értékben elkövetett és a tettes által félrevezetésül betöréses lopásként feljelentett hivatali sikkasztás büntetésének tettesét, nagy körültekintéssel, leleményességgel és alapos szaktudással vezetett nyomozás során kiderítette és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. — *Polonyi Dezső* tiszthelyettes, mert Rákoshelyen a m. kir. posta kárára 18 millió korona értékben elkövetett s a tettes által félrevezetésül betöréses lopásként feljelentett hivatali sikkasztás büntetésének tettesét, nagy körültekintéssel, leleményességgel és alapos szaktudással lefolytatott nyomozás során kiderítette és az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. — *Balkovics Gyula* tiszthelyettes, mert Eckert Péter, dejtári lakos kárára elkövetett összesen 12 millió korona kárértékű betöréses lopásokat és 6 orgazdaságot, körültekintő leleményes és nagy szaktudásról tanuskodó nyomozással kiderített s azok tetteit az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. — *Nagy János IV.* és *Nagy Gyula* csendőrök, mert 1926. évi október hó 27-én Ludány község határában, felhőszakadás következtében az ártér területen, mintegy másfél méter mély vízbe sodort kétlovas szekeret, egészségüknek veszélyeztetésével, egy órán keresztül kb. 50 cm.-es hideg és erősfolyású vízben dolgozva kimentették, *dicső okirattal látta el*, míg *Vitéz Kovács József* és *Kelemen Károly* őrmestereket, mert több évi csendőrségi szolgálati idejük alatt, kifogástalan magaviselet mellett, igen buzgó és odaadó tevékenységet fejtettek ki. — *Varga Sándor* csendőrt, mert a szentendrei és csillaghegyi őrskörletekben 1925. évben elkövetett 4 táviróhuzallopás tettesének kiderítésében mint járőrtárs, járőrvezetőjét éber figyelemmel és odaadóan támogatta. — *Mezei István* csendőrt, mert Rákoshelyen a m. kir. posta kárára 18 millió korona értékben elkövetett hivatali sikkasztás büntetésének kiderítésében, odaadó buzgalommal közreműködött. — *Göröcs Péter* őrmestert, hat évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított kiváló magaviselete, szorgalma, előjáróinak mindenkor odaadó, lelkiismeretes támogatása és a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért. — *Fülöp István* törzsrőrmestert, 16 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított kifogástalan magaviseletéért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért és a közbiztonsági szolgálatban kifejtett fáradságtalan és eredményes tevékenységéért. — *J. Kiss Sándor* csendőrt, az érsekudkeri őrs állományában, mert járőrvezetőjét 12 millió koronán felüli kárértékű több betöréses lopás és 6 orgazdaság kiderítésében odaadóan és hathatósan támogatta és *Sárig Antal* tiszthelyettes, mert 1926. évi október hó 27-én Ludány községben történt felhőszakadás alkalmával vízbesodrás következtében eszméletét veszített Deák Mihály endrefalvi lakost, 1 órai szakadatlan fáradságos dörzsölés és mesterséges lélekzés alkalmazásával életre keltette, *nyilvánosan megdicsérte*.

A m. kir. székesfehérvári II. sz. csendőrkerület parancsnoka Lakner Zsigmond tiszthelyettes, *Cser Sándor* őrmestert és *Kovács Sándor* csendőrt azért, mert 1926. évben Győr és Sopron megyében Galágyik Mihály rovott multú egyén által elkövetett több rendbeli betöréses lopási eset kinyomozása és a tettes elfogása körül járőrvezetőjét fáradságtalan buzgalommal támogatta, nyilvánosan megdicsérte.

A m. kir. szombathelyi III. sz. csendőrkerület parancsnoka a szombathelyi csendőrszázalyparancsnokság állományába tartozó: *Varga Sándor* tiszthelyettesnek hosszú csendőrségi szol-

gálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén, legutóbb répeelaki őrsparancsnoki minőségben kifejtett nagy szorgalmáért, fáradságtalan és eredményes működéséért, továbbá alárendeltjeinek minden irányban való helyes befolyásolásáért, neveléséért és vezetéséért, valamint példás magaviseletéért; *Bebes Imre* tiszthelyettesnek hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt, utóbb mint őrsparancsnokhelyettes és őrsparancsnok, a közbiztonsági szolgálatban tanusított szorgalmáért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért; *Lup István* tiszthelyettesnek, mert hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor fáradságtalan szorgalommal és igen jó eredménnyel működött, mint őrsparancsnokhelyettes alárendeltjeit helyesen befolyásolta és őrsparancsnokát odaadással eredményesen támogatta; *Link Adám* törzsrőrmesternek hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanusított igen buzgó és eredményes szolgálataiért, továbbá példás magaviseletéért; a nagykanizsai csendőr osztály állományába tartozó *Györe István I.* tiszthelyettesnek hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt és legutóbb őrsparancsnokhelyettesi beosztásában a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított fáradságtalan és példás szorgalmáért, igen buzgó és jó eredményű működéséért, továbbá őrsparancsnokának odaadó támogatásáért és alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért; a nagykanizsai csendőr osztályparancsnokság állományába tartozó: *Mógor József* törzsrőrmesternek, mert 9 rendbeli csalási esetet 146 órán át tartott leleményes, fáradságtalan és ügybuzgó nyomozás folyamán kiderített, a szolgálat nevében elismerését fejezte ki s nevezetteket kerületi parancsnoksági dicső okirattal látta el, míg a szombathelyi csendőr osztály állományába tartozó: *Krommer Antal* tiszthelyettesnek a csendőrségi közbiztonsági szolgálatban hosszú időn át tanusított nagy szorgalmáért és eredményes tevékenységéért, őrsparancsnokának hathatós támogatása, valamint példás magatartásáért; *Baráth Sándor I.* tiszthelyettesnek a közbiztonsági szolgálatnak hosszabb időn át példás ügybuzgalommal és eredményesen való ellátásáért, valamint példás magaviseletéért; *Krucsi József* törzsrőrmesternek hosszabb időn át a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett fáradságtalan, lelkiismeretes és eredményteljes működéséért, továbbá őrsparancsnokhelyettesi beosztásában alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért és őrsparancsnokának odaadó támogatásáért; *Balázs István I.* törzsrőrmesternek hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanusított lelkiismeretes, szorgalmas és eredményes tevékenységéért, nemkülönben bajtársai helyes befolyásolásáért; *Ferenc Sándor* törzsrőrmesternek közel 13 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonság terén tanusított nagy szorgalma, lelkiismeretes és eredményes tevékenységéért, továbbá őrsparancsnokhelyettesi beosztásában őrsparancsnokának eredményes támogatásáért és példás magaviseletéért; *Czikó András* törzsrőrmesternek 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonság terén tanusított fáradságtalan szorgalma, példás ügybuzgalma és eredményes tevékenységéért, valamint példás magaviseletéért; *Közzei István* törzsrőrmesternek hosszabb csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított szorgalma, lelkiismeretes és eredményes tevékenységéért, továbbá példás magaviseletéért; *Keller Mihály*, *Tóth József II.*, *Pintér Sándor* és *Tóth Imre II.* őrmestereknek a közbiztonsági szolgálatnak hosszabb időn át szorgalommal való eredményes ellátásáért; *Varga István II.*, *Böröcz István I.* és *Bartók Pál* őrmestereknek a közbiztonsági szolgálatnak hosszabb időn át szorgalommal való eredményes ellátásáért, valamint példás magaviseletéért; a zalaegerszegi csendőr osztály állományába tartozó: *Nagy Antal* őrmesternek a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át tanusított szorgalma, leleményessége és eredményes tevékenységéért; a soproni csendőr osztályparancsnokság állományába tartozó: *Tóth István II.* őrmesternek 1926. évi július hó 31-én Mayer József sopronkövesdi lakos sérelmére elkövetett rablógyilkosság tettesének nyomozásában tanusított fáradságtalan, ügybuzgó és eredményes közreműködéséért; *Humli Sándor* és *Kocsis Boldizsár* csendőrnek 1926. évi július hó 31-én Mayer József sopronkövesdi lakos sérelmére elkövetett rablógyilkosság tettesének kézrekerítése körül járőrtársi minőségben tanusított fáradságtalan ügybuzgó és eredményes közreműködéséért a szolgálat nevében elismerését fejezte ki.

A belügyminisztérium tisztviselői és tisztikarának búcsúja a volt belügyminisztertől. Amire annak idején a volt belügyminiszter betegsége miatt nem volt lehetőség, azt január 23-án pótolta a belügyminisztérium tisztviselői és tisztikara. Küldöttség kereste fel dr. Rakovszky Ivánt villájában és dr. Ladik Gusztáv államtitkár szavai kíséretében dr. Rakovszky Iván

mellszöveget és egy emfőkabumot nyújtott át volt miniszterünknek. Dr. Rakovszky Iván meghatottan mondott köszönetet az iránta volt munkatársai részéről ilyen nem mindennapi formában megnyilatkozott szeretetért.

Februárban kezdetét veszi a csendőrtiszti továbbképző tanfolyam. A csendőrtiszti továbbképző tanfolyam, amelyet öt hónapra terveznek, értesülésünk szerint február hóban a budapesti Bőszörményi-úti csendőrlaktanya tiszti iskolájának keretében megkezdődik. A tanfolyam parancsnoka Nagy Gyula alezredes, tanárai dr. Valló József őrnagy, Preyer László őrnagy, Balázs Gyula őrnagy, dr. Cseh Mihály hadbíró őrnagy, Fodor György százados, vitéz Asvány Mihály g. százados, dr. Kenyeres Balázs egyetemi tanár, a törvényszéki orvostani intézet igazgatója és dr. Fridli Rezső, az országos bírósági vegyészeti intézet vezetője lesznek. A tanfolyam hallgatói a lovaglásban is kiképzést nyernek Paldt Károly ezredes, illetve dr. Halasy Károly aligazgató állatorvos oktatásában. Az előadások tárgyai: az új Szervezeti és Szolgálati Utasítás és Ügyviteli Szabályzat, büntető törvénykönyv, a kihágási büntető törvénykönyv, a törvényes rendelkezések gyűjteményes kivonata, a bűnügyi nyomozás elmélete és technikája, törvényszéki anatómia, szemleutasítás, örs-, szárnygazdálkodás utasítás és illetékszabályzat, kémiai ismeretek bűnügyi szempontból, a testgyakorlás higiénája, lovaglás, lövési ismeretek, katonai büntető törvénykönyv, becsületügyi szabályzat, karhatalmi kiképzés, gyalogsági és lovassági gyakorlati szabályzat, löntasítás, tereptan, vívás. Elfoglaltság naponta 7—14 óráig. A tananyag összeállításából láthatólag a továbbképzés széleskörű és bőséges anyagra terjed ki. Egy-egy tanfolyamban 30 tisztet vezényelnek.

Örsparancsnokképző tanfolyam Szombathelyen. Március vagy április hóban Szombathelyen nyolchónapos örsparancsnokképző tanfolyam veszi kezdetét, amelyre előreláthatólag 160 altisztet fognak bevezényelni. A tanfolyam helyiségei a szombathelyi új laktanyában lesznek s a felügyeletet a szombathelyi csendőr kerületi parancsnokság fogja gyakorolni. Az oktatók és segédoktatók kiválogatása most van folyamatban. A tanfolyamra bevezényelendő altiszteket a kerületi parancsnokságok jelölik ki.

Elkészültek a Szolgálati- és ügyviteli utasítások. Az új csendőrségi Szervezeti és Szolgálati Utasítás előkészületi munkálatai úgy a tanulmányi bizottságnál, mint az illetékes minisztériumokban teljes befejezést nyertek. A tervezet végleges jóváhagyása a napokban meg fog történni, úgy hogy az utasítás nyomdai előállításai munkálatai is kezdetüket vehetik. Tekintettel arra, hogy a nyomdai munkálatok 6—8 hetet vesznek igénybe, az utasítás március hó közepe táján fog megjelenni, de — mint értesülésünk — csak 3—4 hónap múlva fog életbelépni, hogy addig mindenkinek alkalma legyen azt alaposan áttanulmányozni. Ugyancsak elkészült a csendőrségi Ügyviteli Szabályzat I. és II. része is. Az előbbi az általános ügyviteli elveket, az utóbbi az örsök és szakaszok ügyvitelére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza, mindenre kiterjedő és sok, eddig fennállott bizonytalanságot eloszlató részletességgel. Az Ügyviteli Utasítás a Szervezeti és Szolgálati Utasítással körülbelül egyidőben fog megjelenni és ugyanazon a napon fog életbelépni.

Gazdászati tiszték bálja. A Budapesten állomásozó honvéd és csendőr gazdászati tisztikar január 29-én a Tisztikaszinóban műsorral egybekötött táncmulatságot rendezett. A hangulatos, igen kellemesen szórakoztató műsort Loós Vilmos csendőr g. százados konferálta be szellemesen, igen sikertelen. A műsort tánc követte.

Hadtörténelmi ereklyék felkutatása. Vitéz Tóth-Kádár Vilmos ny. tábornok azzal a hazafias kéréssel fordul az összes csendőrbajtársakhoz, hogy a világháborúban és esetleg azelőtt a csapattestek által gyűjtött, de a forradalmak idején elveszett értékes ereklyék felkutatásában segédkezzenek, továbbá az esetleg náluk levő ereklyéket megőrzés végett adják át a m. kir. Hadtörténelmi Múzeumnak (Budapest, IX., Üllői-út 47. sz., Mária Terézia-laktanya). Kéri továbbá a bajtársakat, hogy az Országos Hadimúzeum Egyesületet (VI., Andrássy-út 20. sz.) nemes céljai elérésének érdekében támogatni szíveskedjenek. Felvilágosítással szívesen szolgál vitéz Tóth-Kádár Vilmos ny. tábornok, Budapest, VI., Aréna-út 43. sz., Albrecht-laktanya.

Agyonlőtte az örsfőzőnőt. Horváth János piliscsabai örsbeli őrmester az örs 52 éves örsfőzőnőjét, özv. Krizsák Andrásnét karabélyával január 3-án agyonlőtte. Az ügyészi tanú kihallgatások során semmi olyan körülmény nem merült

fel, amiből a cselekmény indítóokára következtetni lehetne. Mindössze annyit lehetett megállapítani, hogy Horváth őrmester ugyanaznap délelőtt kihallotta a konyhából az örsfőzőnőnek rá vonatkozó szidalmazó szavait. E fölötti felháborodásában, valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban követte el végzetes tettet. Azután még aznap önként jelentkezett a budapesti I. honvéd vegyes dandár ügyészségénél. Őrizetbe vették és átadták a budapesti honvéd fogháznak, ahol vizsgálati fogságban van.

Öngyilkosságok. A m. kir. szegedi V. sz. csendőrkerület tisztikarának gyászjelentése szerint Papp Zsigmond g. főhadnagy január 26-án, 33 éves korában öngyilkosság következtében meghalt. Január 28-án 15 órakor temették el a szentesi ref. temetőbe. — Falusi Mihály próbaesendőr január 15-én a tiszakürti őrlaktanyában karabélyával szíven lőtte magát és meghalt. Hátrahagyott leveléből megállapították, hogy szerelmi bánatában követte el tettet.

A csendőrségi zsebkönyv megrendelőinek. Értesítjük a csendőrségi zsebkönyv megrendelőit, hogy a zsebkönyv több, előre nem látott akadály miatt csak március hó elején kerülhet kiadásra. Természetes, hogy abba a legújabb adatokat is fel fogjuk venni, úgy hogy a zsebkönyv adatai a február 1-én fennálló állapotot fogják tartalmazni. Több oldalról érkezett kérdezősködésre közöljük, hogy a zsebkönyvre előfizetéseket már nem fogadhatunk el.

Elöléptek: Örmesterré: az I. számú csendőr kerületben: Spisák Nándor, Erdélyi Béla; a II. számú csendőr kerületben: Sarkady Károly, Kovács István, Glaser Gyula; a III. számú csendőr kerületben: Strauch Ferenc, Salamon József, Németh Ferenc I., vitéz Tóth Ferenc III., Török István, Reiner Ferenc; a IV. számú csendőr kerületben: Csordás Pál, Pál Ferenc, Alföldi János II., Cserni Péter; az V. számú csendőr kerületben: Tóth István II., Sándor János I., Hajdu Sándor, Lőrinci Sándor, Tokai András, Csernok Sándor, Horváth János II., Végh József; a VI. számú csendőr kerületben: Karácsonyi György, Kerekes Ferenc, Váradi József, Bencze Sándor, Bagi Sándor, Bárány István, Posta János, Czler Károly; a VII. számú csendőr kerületben: Szekeres József, Erdő Endre, Garai János, Csörtán András, Balogh János I., Pocsai Gyula, Kiss Rafael és Ligárt János csendőrök.

Házasságot kötöttek: Kirchner Boldizsár V. számú csendőr kerületbeli százados Dudás Mária-Valéria úrhölgygel Szegeden. A II. számú csendőr kerületben: Németh Károly I. tiszthelyettes Horváth Juliannával Győrben, Horváth Pál I. törzsőrmester Göbö Juliannával Esztergomban; a III. számú csendőr kerületben: Vucskics István tiszthelyettes Aranyos Katalinnal Szepetken; a IV. számú csendőr kerületben: Málk Sándor tiszthelyettes Wágner Annával Pécsen, Béndek József őrmester Reizer Gizellával Vilmádon, Ruzicska Márton tiszthelyettes Jobbágy Máriával Nagyszakácsiban, Szöcs András törzsőrmester Tóth Erzsébettel Lábodon, Németh Lajos III. őrmester Pintér Ilonával Böhönyén, Kurdiés Balázs tiszthelyettes Harsányi Etelkával Pécsen; az V. számú csendőr kerületben: K. Kovács Lajos törzsőrmester Szilágyi Eszterrel Mezőtúron, Bartha Mihály tiszthelyettes Rácz Juliannával Pusztaföldváron, Nónási Károly törzsőrmester Molnár Máriával Szeghalmon, Hegedűs János őrmester Petneházi Margittal Köröstaresán; a VI. számú csendőr kerületben: Béres Lajos tiszthelyettes Örökös Tóth Teréziával Kisujszálláson, István János törzsőrmester Miklovich Máriával Lövépetriben, Simon József őrmester Csákány Juliannával Zalacsányban, Szabó Pál törzsőrmester Angyalosy Máriával Mátészalkán, Pivarnyik Lajos tiszthelyettes Szilágyi Teréziával Hajdudorogon, Mihalkó János őrmester Nagy Ilonával Nyiregyházán és a VII. számú csendőr kerületben: Vankó Mihály törzsőrmester Spisák Máriával Boldogkőváralján.

Elhaltak. Kuluncsich Jakab V. számú csendőr kerületbeli gazdászati tiszthelyettes Szegeden, Kerekes Sándor VI. számú csendőr kerületbeli csendőr szívgyengeségben Debrecenben és Dávid Gergely ugyancsak debreceni csendőr kerületbeli tiszthelyettes tüdővészben Tyukodon.

Kérelmek. Tóth János makói születésű csendőrt keresi Fehér Ferenc tüzér. Értesítést Kecskemétre a Rudolf laktanyában fennálló lovagló iskolába kér; Nagy István pécsi osztály állományabeli csendőrt kéri Ambrus György magyaratádi örsbeli csendőr, hogy címét közölje vele; Szabó Vendel szombathelyi kerületbeli csendőrt kéri Balogh József csendőr, hogy címét közölje vele Györszentmártonba.

Kölcsönös áthelyezésüket óhajtják: Brassai Sándor vásárosnaményi örsbeli (mátészalkai osztály) törzsőrmester a szolnoki osztály területére olyan nős bajtársával, akinek jó

lakása van; *S Nagy Lajos* alagi őrsbeli (budapesti I. osztály) őrmester a nyiregyházi vagy kisvárdai osztály területére; *Zsoldos László* alagi őrsbeli (budapesti I. osztály) esendőr a kecskeméti vagy szolnoki osztály területére; *Sánta András* sükösdői őrsbeli (bajai osztály) őrmester, a szentesi vagy makói osztály területére; *Kecskeméti József* szatmári őrsbeli (bajai osztály) esendőr, a szentesi vagy makói osztály területére; *Kelecs Lajos* somogyvári őrsbeli (kaposvári osztály) esendőr, a szegedi kerület területére; *Böröcz József* kutasi őrsbeli (csurgói osztály) esendőr, a pécsi osztály területére; *Hegedüs István* kutasi őrsbeli (csurgói osztály) esendőr, a szegedi kerület területére; *Csvereskó Sándor* kartali őrsbeli (budapesti I. osztály) esendőr, a debreceni kerület területére; *Róth István* záhonyi őrsbeli (kisvárdai osztály) esendőr, a budapesti kerület vagy a szentesi osztály területére; *Kovács István V.* tamási őrsbeli (szekszárdi osztály) esendőr, a kaposvári vagy pécsi osztály területére. Kérik kölesönös áthelyezésüket óhajtó bajtársaikat, hogy nevüket közöljék velük.

Mellékletek. Mai számunkhoz mellékeljük lapunk 1926. évi tartalomjegyzékét és a Tribon ruházati részvénytársaság árjegyzékét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cikket nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk s azt megfelelően honoráljuk. Kéziratot nem adunk vissza. A közleményeket kérjük az ivnek csak egyik oldalára, lehetőleg félhasábosan és könnyen olvasható írással írni. A szerkesztői üzenetekben mindenkinek válaszolunk, levélben senkinek, válaszbélyeget tehát fölösleges beküldeni. Jellegűl kérjük kisebb helységek neveit választani, mert az azonos jellegűből származó félreértéseket csak így lehet elkerülni. Az előfizetést kérjük pontosan megújítani, mert a felszólítás költségét külön felszámítjuk. A Csendőrségi Lapok részére szánt pénzküldeményeket ne a szerkesztőségnek, hanem a Nemzeti Hitelintézet Budapest—Krisztinavárosi fiókjának tessék beküldeni (Postatakarékpénztári chequeszámla: 1672.). A szelvényen mindig jelezni kell, hogy az összeg a Csendőrségi Lapok folyószámlájára lett befizetve. A hozzánk intézett leveleket így kell címezni: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének Budapest, I. ker., Vár, Országház-utca 30. szám.”

Örökös. 1. A vitéségi érempótdíjak folyósítása szünetel. Azt nem tudhatjuk, meddig. Ez is a valorizációval összefüggő nehéz kérdések körébe tartozik. 2. Véleményünk szerint a siker reményében vehetné fel a harcot nagyanyja után járó törvényes osztályrészenek biztosításáért. Ez természetesen peres eljárásban történhetik, amelyben ügyvédet kell fogadnia. Ha nagyanyja már elhalt, köteles rész kiszolgáltatása végett kell megtámadnia azokat, akiket Ön szerint az örökhagyó megajándékozott. Ez esetben természetesen bizonyítania kell, hogy az örökhagyó élők közt kötött jogügyletei a köteles rész kijátszására irányultak, mert az átruházott vagyonért ellenértéket az örökhagyó tulajdonképpen nem kapott. Ennyit általánosságban tájékoztatásul. Részletekbe menő felvilágosítást vagy jogi tanácsot nem adhatunk, mert egyrészt nem ismerjük az ügy összes körülményeit, másrészt a dolgot per esetén ügyis ügyvédre kell bízni, ennek hivatása önnel megfelelő jogi tanácsot adni s ezért a felelősséget viselni. Azt mindenesetre figyelmébe ajánljuk, hogy a pereskedés sok pénzbe kerül s jobb a sovány egyezés, mint a kővér pör.

Bátraké a szerencse. Cikkeit megkaptuk, közlésüket bízva ránk, mi tudjuk, mikor melyik lesz időszerű.

Tarnavölgyi őrs. A jutasi honvéd altisztképző intézet jövő évre szóló pályázati hirdetménye előreláthatólag májusban fog megjelenni a hivatalos lapokban, tehát a Budapesti Közlönyben is. Kísérje figyelemmel. Annak idején mi is közölni fogjuk a felvételi feltételeket.

Zombor. A III. fizetési fokozatból a II. fizetési fokozatba lépett nős tisztihelyettesek a 213.855/VI. e. 1926. sz. belügyminiszteri körrendelet értelmében fogyatéknak nem tekintendők, éppen így a magasabb fizetési fokozatba lépett nőtelen tisztihelyettesek továbbra is a százalékos nőszülési korlátozás alá esnek. Csak a magasabb csoportba előlépett nőtelen tisztihelyettesek esnek ki e korlátozás alól.

Hóvirág. 1. A nem katolikus vallásúakat nem lehet kötelezni arra, hogy ha katolikus templomba mennek, ott a katolikus vallásúak részére előírt szertartásokat végezzék. Azt azonban minden katolikus vallású ember méltán elvárhatja a más vallásúaktól, hogy ha már katolikus templomba mennek és a szokásos szertartásokat nem végzik, a magatartásuk ne legyen feltűnő, kihívó és egyáltalában oly természetű, hogy megbotránkozást okozzon, avagy a katolikus híveket ájtatosságukban megzavarja. Ezért legjobbb, ha mindenki a maga templomába jár, vagy ha bármely okból más vallás templomát keresi fel, ott tapintatosan vonja ki magát a tömegből és lehetőleg észrevétlenül hallgassa végig az istentiszteletet. 2. Megszákitása van, katonai szolgálati idejének nyugdíjidejébe való beszámítását tehát csak nyugdíjaztatása alkalmával kegyelmi úton kérheti. Annak idején igazolnia kell azt, amit erre vonatkozólag levelében írt, erre vonatkozólag lehetőleg még most szerezze be az írásbeli bizonyítékokat. A levelében említettek nyilatkozata is eléggé szolgálja majd a célt.

1887. H. 1. Ha egy nyugállományú esendőr tisztihelyettes valamelyik város megválasztott tisztviselői minőségben alkalmaz, mindazokra a törvényszerű illetékekre igényjogosultsága van, amit a többi, hasonló rangú tisztviselők élveznek. A nyugilletékeket a csendőrségi szolgálatteljesítésével kiérdemelte s bárhol munkát vállal, ezektől a nyugilletékektől teljesen függetlenül megilletik az illető állás után járó összes illetékek. 2. Ha a városnál a nyugdíjárulékokat levonják, természetesen a városi szolgálata után is lesz nyugdíj-jogosultsága, figyelembevételével annak, hogy az állam- és városi, sőt legújabbban a községi szolgálat között e tekintetben viszonyosság áll fenn.

Szekszárd. A Magyar Élet- és Járadék Biztosító Intézet a múlt évben nem fogadott el befizetéseket, folyó évi január hó 8-tól kezdődőleg azonban szanálták az intézetet s így befizetéseket ismét elfogad. Az elmaradt részleteket lehetőleg egy összegben kéri az intézet befizetni, de megadja azt a kedvezményt, hogy az elmaradt befizetéseket 3-4 havi kamatmentes részletben fizesse be mindenki. Ha Ön a biztosítási összeg további részleteinek befizetését megtagadja, az eddig befizetett összeget elveszíti, mert csak 3 évi részletek befizetése után kaphatja meg a befizetett összeget. Ebben a kérdésben hiába is fordulna a bírósághoz. Igaz ugyan, hogy nem az Ön hibájából maradtak el a részletek, de ezt el is ismeri és méltányolja az intézet azzal, hogy az elmaradt részletek összegének több havi törlesztéses befizetését teszi lehetővé az érdekeltek számára. Különben forduljon az intézet igazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 8.), ahonnan részletes ajánlatot fog kapni a megegyezés lehetőségeit illetően. Mindezek egyébként vonatkoznak mindenkire, aki az említett intézetnél életbiztosítást kötött.

Gaal esendőr, Tamási. Áthelyezési kérelmét csak abban az esetben közölhetjük, ha osztály vagy kerület területén elhelyezett őrsök bármelyikére óhajtja azt.

Értesitem az írógépet venni szándékozó Urakat, hogy útban

van 80 darab különféle típusu, használt írógép, részben látható, részben vakírással. A gépeket teljesen kijavítva, 1-től 4 évi garanciával, mint eddig is szállítottam, 6-10 és 12 havi részletfizetésre adom, rendkívüli kedvezményes árban. Érdeklődésre készséggel árajánlattal szolgál

NÉMETH LÁSZLÓ

Írógépbehozatali és Kereskedelmi Vállalata

Budapest, V., Alkotmány-utca 12. szám.

A Csendőrségi Lapok részére **HIRDETÉSEKET**

kizárólag **Balogh Sándor hirdetőirodája**

VI., Révay-utca 22. **vesz fel.** Telefon: T. 157-83.

Mindennemű megkeresések erre a címre intézendők.

Háromszék. A Magyar Élet- és Járadék Biztosító Intézet folyó évi január hó 8-tól kezdődőleg tagjaitól újból elfogadja a befizetéseket és mindenkinek rendelkezésére áll, aki biztosítást akar kötni. A német Mutzenbacher csoporttal kötött igen előnyös viszontbiztosítási szerződést, amelynek tartalékai 34 millió németbirodalmi márkát tesznek ki. Az intézet szövetkezeti alapon működik és nem csak életbiztosításokat fogad el, hanem elemi biztosításokat is felvesz a Gazdák Biztosító Szövetkezete részére. Az intézet egyébként arról értesített bennünket, hogy mindazoknak, akik a befizetések elfogadásának beszüntetése folytán biztosításuk részleteit nem fizethették be s azt most egy összegben beküldeni nem tudják, megadja azt a könnyítést, hogy az elmaradt részletek összegét 3-4 havi kamatmentes részletben fizessék be. Részletkérdésben mindenkinek szívesen ad választ az igazgatóság (Budapest, Andrássy-ut 3.).

Hármas Körös. 1. Olvassa el lapunk 1924. évi 9. számában „F. J. tiszthelyettes, Nagyoroszi“ jeligére küldött üzenetünket. 2. A csendőrségi pótdíj 5 évenként emelkedik és rendfokozatra való tekintet nélkül kizárólag a szolgálati idő szerint illeti meg a csendőrség tagjait. 3. Ha előre nem látott és halaszthatatlan ügy azt kívánja, hogy szabadsága alatt olyan helyre (természetesen csakis belföldre) elmenjen, ahova a szabadságolási igazolványa nem szól, elmehet, de a szabadságolási helyén hátra kell hagynia, hova távozott s ugyanezt azonnal be kell jelentenie annak a parancsnokságnak, amelyiktől szabadságát nyerte. A jelentésben a szabadságolási hely megváltoztatásának utólagos jóváhagyását kell kérnie s a dolog természetéből következik, hogy előjárói esetleges parancsára eljárását részletesen indokolni köteles.

Kapos. A Károly-esapatkeresztre vonatkozólag olvassa el lapunk múlt évi 5. számában „Ö. J. Kondoros“ jeligére küldött üzenetünket. Az 1912/1913. évi emlékkereszt adományozását annak idején az anyakönyvi lapokban bejegyezték. Ha Önnek nincs meg, de igényjogosultsága van rá, utólagos adományozását szolgálati úton kérheti a belügyminiszter úrtól (VI. c. osztály.).

Zs. J. törzsőrmester, Mezöcsát. A harc téren elveszített hadikölesönkötvényét semmiképpen sem szerezheti meg, mert a nosztrifikálás határideje már régen lejárt s erre utólagosan nincs lehetőség.

Vitakozók, H. Nem földműves, hanem földműves. Éppen így nem azt mondjuk, hogy műtárgy, hanem műbárgy, nem műút, hanem műút, földművelésügyi minisztérium stb.

Cs. Rendek. Nem írta meg pontosan a napot is, hogy a katonaságtól mikor szerelt le 1919 márciusában és 1920 novemberében. Azt sem írta meg, hogy 1920 márciusától májusig mivel töltötte az idejét s hogy 1918-ban pontosan mikor léptették elő tizedessé. Kérdéseire tehát pontos választ nem adhatunk. De általánosságban megadjuk a következő felvilágosításokat: 1. Igényjogosultsági bizonyítványra annak van igénye, aki legalább 12 évet szolgált s abból 8 évet altiszti rendfokozatban töltött. Az altiszti rendfokozat a tizedesi előléptetéstől számít. A 12 évi szolgálatnak nem kell megszakítás nélkülinek lennie. 2. Katonai szolgálati idejéből legfeljebb 3 évet beszámítanak kötelezőjébe, szintén tekintet nélkül arra, hogy a szolgálati időben megszakítás van e vagy nincs. 3. Megszakítása lévén, katonai szolgálati idejének nyugdíj-idejébe való beszámítását csak nyugdíjaztatása alkalmával kérheti kegyelmi úton. Annak idején azt kell beigazolnia, hogy a megszakítás önhibáján kívül keletkezett.

Tiszapart. A kormányrendeletekben a következő a sorrend: csendőrség, vámőrség, folyamőrség. Ezt kell irányadóul venni.

Öreg édes atyám. Igazoltassa a községi előjárósággal, hogy atyjának sem vagyona, sem olyan kenyérkeresete, jövedelme nincs, amiből más támogatása nélkül fenn tudná tartani magát. Igazoltassa azt is, hogy atyja egyedül az Ön támogatására számíthat. Azután örskihallgatáson kérje, hogy családi pótlék folyósítása iránti kérvénye a fent említett igazolványok csatolásával szolgálati úton terjesztessék fel a belügyminiszter úrhoz (VI. b. oszt.).

Herceg Esterházy Pál

rábaközi húsárúgyára

KAPUVÁR

(Sopronmegye)

Gyártja az összes hentesárú cik-
keket, finom felvágottkülönleges-
ségeket. Prágai módra készült
gyógyosonkái a balatonfüredi or-
voskongresszuson általános el-
ismerést nyertek. Képviselet
minden nagyobb városban.

Vezérképviselő:

Csányi Péter

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 12. sz.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.
A rábaközi húsárúgyár kiváló
gyártmányai az ország minden
jobb hentesárú és csemegeüzle-
tében kaphatók.

Csendőrségi szállító!

A M. kir. Belügym. körendelet 121087/elm. VI. c. 1926. szám
alatt a csendőrlegénység részére engedélyezett

újrendszerű

khaki társasági sapka már kapható

a 38 év óta fennálló és a csendőrségnél elismert

MÁRER egyenruházati intézetében

Budapest, VIII., Baross-tér 6,

a Keleti p.-udvar érkezési oldalán, a Baross-szoborral szemben.

Telefon: József 21-78.

Kérje

a legújabb árjegyzéket!

Órák

Magyarország legismertebb cége

A m. kir. Csendőrség részére kedvező fizetési feltételek 3-6 hónapig.

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Legnagyobb raktár OMEGA és DOXA órákban 10 évi jótállással.

Karácsonyi szükségleteit már most szerezzé be.

Ékszererek

Gábor Lajos

Budapest, V., Lipót-körút 30.

Megtudás. I. Trianon nem város és nem is község, hanem a Páris melletti wersaillesi királyi palota parkjának két részlete a benne épült két palotával. Egyik a kis Trianon, másik a nagy Trianon. Valamikor királynők lakták, ma középületek.

Ózd. A kerületi parancsnokság előzetes engedélye nélkül semmiféle társadalmi egyesületnek tagja csendőr egyén nem lehet. Vonatkozik ez a „Katholikus Körre” is. Politikai célú egyesületekbe a belépést nem is engednék meg, hiszen az ellenkező az esküvel is. Kérje őrskihallgatáson, hogy az említett egyesületbe való belépésének engedélyezése iránti kérvénye a kerületbeli parancsnoksághoz terjesztessék fel. A Kör jóváhagyott alapszabályainak egy példányát a felterjesztéshez kell csatolni. Mindenesetre ajánlatos, hogy az érdekelt csendőrök maguk nézzenek utána elsősorban és alaposan, hogy kik s milyen emberek az illető egyesület tagjai, mert nem minden esetben áll az, amit ír, hogy szép, jó és üdvös eszmék merülnek fel valamely egyesületben, még akkor sem, ha az alapszabályokból ugyan ezt lehet kiolvasni. Nem az alapszabályok, hanem a tagok teszik valamely egyesületnek a szellemét.

Újvidék. Kérdése: „Lehet-e fegyvert használnia a határ mentén portyázó járőrnek egy éjszaka, dülőúton feléje vágató lovas ellen, aki a járőr felszólítására nem áll meg, hanem tovavágtat?” A határszéli fegyverhasználati utasítás értelmében ily esetben nem lehet fegyvert használni, mert az utasítás a fegyverhasználat jogát három személy együttlétéhez köti.

Határmenti örs. Lapunk múlt évi 23. számának hírvonatában találja erre vonatkozó közleményünket.

Elek. Olvassa el lapunk múlt évi 1. számában „K. J. B.” jellegre küldött üzenetünket.

Nem nem, soha! 4 év és 8 hónapi csendőrségi szolgálat után végkielégítés megilleti.

Felsőszentiván. Gépkocsivezető-tanfolyam elvégzése céljából szabadságra igényt nem tarthat.

Csúcshegy 235. 1. Ha záróra után zárt ajtókat mögött tovább mulatnak a vendégek s a járőr felszólítására sem távolítja el azokat a vendéglős, a járőr bemehet a helyiségbe az udvar felőli ajtón s fel kell szólítania a vendéglőst és a vendégeket, hogy a zárórára vonatkozó rendelkezéseknek tegyenek eleget. A járőrnek tehát a kihágást meg kell szüntetnie s a kihágásban résztvevőket fel kell jelentenie. A szolgálati utasítás 117. §. VII. 2. pontja értelmében tettenkapás esetében azt, aki a kihágást a csendőrség részéről történt megintés után is folytatja, a járőr elfoghatja. Természetesen tekintettel kell lenni arra, hogy a vendéglősben meg volt-e a szándék és igyekezet a záróra betartására, mert ebben az esetben csak az engedetlen vendégekkel szemben kell a járőrnek fellépnie. Jobb, ha előbb a községi előjárósági közegek útján próbál a járőr a zárórára vonatkozó rendelkezéseknek érvényt szerezni s ha ez eredménytelen, csak akkor lép fel, de akkor is lehetőleg községi előjárósági tagok vagy közegek jelenlétében. A magunk részéről nem tartjuk jónak, ha a járőr maga lép fel a rendszerint ittas vendégekkel szemben, mert ennek rendszerint kellemetlenség a vége. Egyébként a vendéglős — ha a járőr őt a feljelentéssel megfenyegeti — a vendégeket rendszerint maga is eltávolítja, jobban is ért hozzá. 2. Hogy a csendőr menyasszonya milyen családból származik és mennyi hozománya legyen, arra vonatkozólag határozott szabályok felállítva nincsenek. A családnak mindenesetre feddhetlennek kell lennie s az arának olyan hozománnyal vagy jövedelemmel kell rendelkeznie, hogy a csendőr anyagi helyzete a házasság által javuljon.

**HEGEDŰ
HARMONIUM
TÁROGATÓ
CIMBALOM
HARMONIKA
CITERA**

és az összes hangszerek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.
Művésziesen javít, legjobb hűrokat készít.
Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szab. hangszergyár
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 71.
Csendőrségnek részletfizetéssel kedvezmény.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP -lan PAP -lan PAP -lan

**kárpitosárú,
vas- és rézbútorgyára**

szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkocsik, nyug-székek, leány-szoba-, előszoba- és kertibútorok, ernyők és sátrak minden kivételben kaphatók.

GICHNER JÁNOS
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 20. sz.
Nagy katalógust 4000 korona ellenében postán küldök.
A M. kir. Csendőrség kötelékébe tartozóknak 5% engedményt adok.

Modern BUTORSZALON
ÜLLŐI-UT 14. BAROSS-UTCA 11.
Olesó szolid kiszolgálás! Cégtul.: **Gáspár Nándor.**

Legjobb az extra erős kivitelű

DÜRKOPP *

DIANA lámpával és teljes felszereléssel

KERÉKPÁR 220 pengőért! *

Ez a csendőrnek a legmegfelelőbb kerékpár.

Kapható: KOVÁCS FERENCNÉL
Szombathely, Király-utca 13. sz.

Csendőrtisztek és altisztek!

Aki arra törekszik, hogy ruházati szükségletét jó minőségű áruval és igen kedvező feltételek mellett fedezze, forduljon bizalommal

Dr LENGYEL ÁBRIS

nyug. MÁV titkár

Ruházati Áruháza céghez
Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok)

A vitézi szék, a Máv. vonatkísérők ker. és hitelszöv., a magy. postaaltisztek orsz. egyesületének, a közs. tisztv. orsz. egyesületének szerz. szállítója.

Arcképes igazolvány alapján a legszolidabb szabott áron beszerezhetők: férfi és női szövet, kész, valamint rendelésre mérték után készülő férfi- és gyermekruha, felöltő, téli kabát, kötött- és szövötttárú, fehérnemű, ágy- és asztalterítő, vászon, schiffon, kanavász, lepedő- és alsónadrág-anyag, selyemárú, elsőrendű varrott férfi-, női- és gyermekcipő stb.

Kívánságra esetleg **7 hónapra** terjedő hitel. ♦♦
Érdeklődésre készséggel felvilágosítás levélben vagy telefonon
(L. 962-49).

Hőlepte táj. 1. Gyengélkedőt szolgálatteljesítésre nem lehet igénybe venni. Szerintünk azonban olyan esetekben, amikor a gyengélkedő a könnyebb szolgálatokat egészségének esorbítása nélkül el tudja látni, mint a laktanyaügyeleti szolgálatot, tartozik bajtársai iránt annyi kimélettel, hogy ne vonja ki magát az ilyen szolgálatok alól. 2. Sem sárga, sem barna lábbelit legénységi állománybeliek nem hordhatnak. 3. Erre vonatkozólag olvassa el lapunk múlt évi 24. számában „K. őrmester, Gyula” jeligére küldött üzenetünket.

Sóstó. Visszavétel esetén rangjához hozzáadják a távol töltött időt s az így létrejött rendfokozatnak megfelelő illetményeket kapja. Visszavételét illetékes gazdasági hivatala útján a belügyminiszter úrtól (VI. c. oszt.) kell kérnie.

Határszéli I. 1. Hatóságilag nyilván vannak tartva s az a kenyérkeresetük. 2. Somogyi József tartalékos hadnagy volt, nincs nyilvántartásban. Esetleg a Pest vármegyei alispáni hivatalban felvilágosítást kaphat. Tirjung Dezső főhadnagy a budapesti I. honvéd gyalogezrednél teljesít szolgálatot. 3. 4. A múlt évi 3. sz. Csendőrségi Közlönyben megjelent 121.400. eln. VI. c. 1925. sz. belügyminiszteri körrendelet értelmében a fegyverszaki mesterek állományába tartozók gyalog-csendőr-, illetve gyalogtishti karddal, míg a patkolómesterek állományához tartozók lovas csendőrkarddal vannak felszerelve.

Bánvölgy. 1. Esőköpenyt legénységi állományúak nem hordhatnak. 2. Halászra magyarosíthatja, illetve megváltoztathatja a nevét. Egyébként olvassa el lapunk 1926. évi I. számában „K. J. B.” jeligére küldött üzenetünket.

Ágasvár. Olvassa el legutóbbi számunkban „Jászság” jeligére küldött üzenetünket.

N. százados. 30. életévét betöltött csendőr százados nősülési kauciója 40.000 K névértékű óvadékképes állampapír (hadikölesönkötvény, koronajáradék stb.). Hogy pengőben mekkora összeget fognak megállapítani, még nem tudjuk.

Kalandos utazás. Magántanulóként kell beiratkozni valamelyik legközelebbi középiskolába és szolgálatának esorbítatlan elvégzése mellett készülhet a vizsgára. Egy osztályt csak egy év alatt végezhet el. A vizsgadíj részbeni megtérítését a sikeres vizsga letétele után szolgálati-úton kérheti a belügyminiszter úrtól (VI. b. oszt.).

Komárom. Csak azt a tanácsot adhatjuk, hogy igyekezzék kijavítani a minősítését s akkor nem lesz akadálya annak, hogy a nősülési kérvényt újból beadhassa. Az lehet, hogy ha fiatalabb korában, amikor a minősítése körül még nem volt baj, megkaphatta volna a nősülési engedélyt, de ez nem lehet indokolása annak, hogy az időközben nyilván nem ok nélkül leromlott minősítése ellenére is megkapja a nősülési engedélyt. Viszont a fiatalabbaktól nem lehet megtagadni azt csupán azért, mert esetleg majd később leronthatják a minősítésüket. Be kell látnia, hogy levelémek gondolatmenete nem egészséges, mert a rossz minősítésért egyedül csak önmagát okolhatja, a rossz minősítés következményeit pedig természetesen viselnie kell.

Cs. J. A folyó évi I. sz. Csendőrségi Közlönyben megjelent 11.500/1926. M. E. rendelet a pengőértékben való kötelező számításra és ezzel kapcsolatban a koronaértékeknek pengőértékekre való átszámítási módozataira vonatkozólag tartalmaz intézkedéseket, de nem érinti a valorizáció kérdését. A levelében hivatkozott pontok különben is a drágaságoknak (értéktárgyak, arany- és ezüstneműek, ékszerek, drágakövek), illetve az alapok és alapítványok készpénz- és értékkészletének pengőértékre való átszámítására vonatkoznak. A 9. pont intézkedik úgy, hogy azt az összeget, amelyről a koronaértékre szóló betétkönyv ki van állítva, 12.500 korona = 1 pengő értékarány szerint kell pengőértékre átszámítani. A valorizációnak, vagyis a régebben betett összegök vásárló érték szerint való átértékelésének valamilyen formában be kell következnie, de hogy ez mikor és milyen arányban lesz lehetséges, azt ma még senki sem tudhatja.

Bélyegzők, festékpárnák, zománcablák

Beér Sándornál

Budapest V. ker., Gróf Tisza István-utca 5. sz.
Telefon: 972-54.

• Csendőrtisztek és altisztek figyelmébe! •

LANÁRIA POSZTÓGYÁR R.-T.

BUDAPEST

V. KER., FALK MIKSA-UTCA 20. SZ.

3 havi részletfizetésre szállít félfinom
zubbony-nadrág szövetet leszállított áron.

BÚTOR részletre **Ó** Budapest 3.
olcsón VI., **Ó**-utca 3.
Postások és rendőrség szállítója.

Rádió most megjelent képes árjegyzékünket **díjtalanul** küldjük meg érdeklődőknek.

Kertész Pál és Társa
Budapest, VI., Nagymező-utca 36.

12 havi részletre kaphat háló-, ebédlő-,
úriszoba és konyha-
bútort a legolcsóbbtól a leg-
drágább kivitelig.
BLEIER Rákóczi-út 30. félemelet.

FIGYELEM! A m. kir. Csendőrség legolcsóbb beszerzési forrása. **FIGYELEM!**

Mindenfajta

CIPŐT + CSIZMÁT készpénzáron vásárolhat **hathavilefizetésre**

Nyomtatvánnyal és felvilágosítással készséggel szolgál a

NORMA CIPŐKERESKEDELMI R.-T.

Telefon 79-79. Budapest, V. kerület, Erzsébet-tér 13. szám. Telefon 79-79.

Kazár. Mai számunkban „Zombor“ jelige alatt találja a választ.

Debrecen. Válasz mai számunkban „Zombor“ jelige alatt.

Pengő. Ha kötelezőjének lejártá után a postához akar átmenni, 1 P 60 f.-es okmánybélyeggel felszerelt kérvényét ahhoz a kerületi postaigazgatóságához kell benyújtania, amelynek a területén alkalmaztatását kívánja. Igazolnia kell, hogy a csendőrségnél mettől meddig szolgált, hogyan felelt meg e szolgálatának és az erkölcsi követelményeknek. Csatolnia kell születési anyakönyvi kivonatát, illetőségi bizonyítványát (ez fontos, mert nem magyar honost nem vesz fel a posta) és iskolai bizonyítványát az elvégzett legfelsőbb osztályról. Arra mindenesetre ügyelni kell, hogy a csendőrségtől lehetőleg 30 napon belül léphessen át a postához, mert így nem lesz megszakítása és a csendőrségi szolgálati idejét a nyugdíjába minden külön kérvényezés nélkül be fogják számítani. Legjobb tehát, ha kérvényét még jóval kötelezőjének lejártá előtt előjáró parancsnokságai útján nyújtja be a postaigazgatóságához. Megjegyezzük, hogy értesülésünk szerint most csak segédszolgái minőségben kaphatna a postánál alkalmazást.

Fenyveserdő. Kötelezője 1928 április 30-án jár le. Kérelmét közöltük.

Régi határ, T. J. Válasz mai számunkban „Pengő“ jelige alatt. A nős állapot nem akadály.

Érdeklődő 1912. 1. A honvédségnél 12 évi megszakítás nélküli szolgálat után lehet tiszthelyettes, ha az előírt vizsgaszerű beigazolása megtörtént, hogy alkalmas e rendfokozat viselésére és előzőleg már 4 évig törzsörmeister volt. 2., 3. A honvédtiszthelyettesek 3 fizetési fokozatba sorolnak. 1. 118 P 40 f., 2. 102 P 40 f., 3. 86 P 40 f. Magasabb fizetési fokozatba 2 év után lépnek be.

Tavas. Vállgallért, esőköpenyt legénységi állományúak szolgálaton kívül sem viselhetnek, mert nincs rendszeresítve.

Vésztő. Mai számunkban „Felső-zentiván“ jelige alatt találja a választ.

K. M. Kötelezője 1929 március 31-én jár le.

S. J. Eger. A régi értelemben vett önkéntesi szolgálat megszünt. Ma zsoldos hadseregünk van s annak minden tagja szolgálati kötelezőt ír alá. De, ha — amint írja — güm-náziumi érettségije van, a honvédségnél karpaszományt viselhet, egyébként azonban ugyanazon elbánásban részesül, mint a karpaszomány nélküli legénység. Egyetemi tanulmányok folytatására a honvédség módot ad azoknak, akik ezt kérik. A gazdasági tisztikar kiegészítése a tényleges állományból történik. Egyébként érdeklődjék mindezek felől az ottani honvéd állomás parancsnokságnál személyesen, ott részletes felvilágosítást kaphat minden tekintetben.

Szeretet. A Diák-sorsjegyek húzását még nem tartották meg.

1885. 1. Fizetési fokozatban való különbség ruházatbeli megkülönböztetésre alapot nem ad, a vállszíjat tehát az 1. fizetési fokozatban levő tiszthelyettesek sem viselhetik. 2. Mi is hallottunk mindkettőről, de az időt nem tudjuk. 3. Tárgyalás alatt álló kérdés. 4. Az új szolgálati utasítás előreláthatólag március hó folyamán már kint lesz.

Csura. 1. Kötelezője 1928 február 29-án jár le. 2. A Közgazdasági Egyetem kereskedelmi és levelezési fakultására s ha jeles érettségije van, a Keleti Akadémiára is beiratkozhatik. Az nem baj, hogy az akkor már oláh megszállás alá került Aradon tett érettségi vizsgát, mert semmiféle nosztrifikálásra szükség nincs. Kérdés, hogy magyar nyelvből vizsgázott-e, de ha nem, az sem okoz fennakadást.

Lénárt. Kulhey Zoltán vámőr százados Bánrévén (Borsod vármegye) teljesít szolgálatot.

Egri esillagok. Vitéz Schranz Vilmos ny. tábornok címe: Budapest, Anna-u. 19.

SÁRGA JÁNOS

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, MŰTÖVŐS

es. és kir. udvari szállító

IV., KIGYÓ-UTCA 5. Klotild-palota

Brilliáns, aranyékszerek. Ezüstárak. Verseny- és dísz tárgyak. Evőeszközök. Elsőrendű, mindennemű svájci órák a legjutányosabb áron. Kedvező részletfizetés mellett is. Óra- és ékszerjavítások. Saját műhely.

CSENDŐR-

tisztek, altisztek

és azok családtagjai

nyolc havi részletfizetésre készpénzáron

a következő cikkeket kaphatják:

női-, férfi- és egyenruha- szöveteket, bélésarukat, vásznat, sifont, zefireket, és egyéb vászonárukat, női s férfifehérműveket készen és rendelésre,	törülközőket, abroszokat, kötött és szövött árut, kötött gyermekgarnitúrát, kesztyűt, harisnyát, kész kötött kabátokat, függő- göny és függönykelméket,
---	--

uj, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyheket, paplanokat, mindennemű mosókelméket, selymeket, valamint diszpárnákat a

TRIBON Ruházati Részvénytársaságnál

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14. SZÁM.

Az egyes vásárlások utáni első részletek 1927 február hó 1-ével kezdődnek.

Elsőrendű német gyártmányú

kerékpárok és varrógépek

véglegesített csendőröknek előnyös

részletfizetésre kaphatók.

Kerékpár és Varrógépkereskedelmi Vállalatnál

Budapest, VI., Andrássy-út 83-85 sz.

Telefon 980-22.

BÚTORCSARNOK

ERNST GYULA, BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 33
(Klauzál-utca sarok)

Mindenféle bútorok és lakberendezési tárgyak őrjárási választékban. A csendőrség tagjainak jutányos ár és kedvezményes fizetési feltételek. Vidékre csomagolás.

Olcsó maradék vásár!

A rendőrségi jóléti textilüzemben (Budapest, V., Béla-utca 5. földszint, udvarban) amíg a csekélyebb készlet tart, maradék szövetek, vásznak, sifonok, harisnyák, zsebkendők stb. stb. feltűnő olcsón kaphatók.

Például:

Gyermekruhára való szöveteket már 3 P 80 fillértől kezdve lehet vásárolni.

Célszerű minél előbb jönni, mert a készleteket hamar megveszik.

1902. 1. Resch Ferenc ny. altábornagy meghalt. 2., 3. Név-
váltásnál i-vel végződő nevet nem választhat, úgyszintén
történelmi és helységnevet sem. Egyebekben olvassa el lapunk
mult évi 1. számában „K. J. B.” jellegre küldött üzenetünket.
Az természetes, hogy a nagykorúak szülei beleegyezése nél-
kül is megváltoztathatják nevüket.

T. J. esendőr, Seregélyes. Szőnyi Antal gazdasági al-
tanácsnok a honvédelmi minisztérium 6/i. osztályában teljesít
szolgálatot. Knézi József őrnagy értesülésünk szerint belépett
a román hadseregbe. Milceniék Arigó ny. alezredes címe:
Budapest, X., Juranics-u. 13. Sróter István ny. honvédelmi
miniszter címe: Budapest, IV., Veres Pálné-u. 40. Ham Ferenc
százados meghalt.

Ny. J. őrmester, Debrecen. Fény György tartalékos fő-
hadnagy volt, lakóhelye ismeretlen.

G. J. esendőr, Dunaföldvár. Kráf István volt tartalékos
főhadnagy lakóhelye ismeretlen.

Kabai őrs. Veér Miklós ny. alezredes címe: Wien, VIII.,
Floriangasse 47.

Nyiregyháza. Gáli százados nem szerepel a nyilván-
tartásban.

Rozsály. 1. Válasz a Csendőr Lexikon-rovatban. 2. A
167.521/V1. b. 1925. sz. belügyminiszteri rendelet értelmében
azon esendőr legénységi állományú egyének részére, akik
az 1873. évi II. t.-c.-ben elsőbbséggel biztosított állások elnye-
réséhez szükséges iskolai képzettség megszerzése céljából a
középiskolák I—IV. osztályából vizsgát tesznek, az általuk fizet-
ett vizsgadíjak részbeni megtérítése céljából a belügyminisz-
ter pénzsegélyt utal ki, ha az illető 1. sikeresen levizsgázott,
2. rá van utalva a segélyre, 3. szolgálatát kiválóan teljesíti.
A kérvényt szolgálati úton kell a belügyminiszter úrhoz (VI.
b. oszt.) felterjeszteni s csatolni kell ahhoz a vizsgáról szóló
bizonyítványt vagy annak hitelesített másolatát, az igazgató-
ság nyugtáját a kifizetett vizsgadíj összegéről. A tandíj ele-
gedése iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz kell
benyújtani a kérvényt

S. F. Rohonc. Detela Konrád (nem József) volt 12. hegyi
tüzér ezredbeli tartalékos főhadnagy és Somogyi Béla volt
tartalékos hadnagy lakóhelye ismeretlen.

R. esendőr, Zemplénagárdi. Kérdéseire a Csendőr Lexikon-
rovatban találja a választ.

Himnusz. Válasz a Csendőr Lexikon-rovatban.

Niagara. Kérdéseire a Csendőr Lexikon-rovatban találja
meg a választ.

Sárbogár. 1. Lapunk mult évi 23. számának Csendőr
Lexikon-rovatában 130. folyószám alatt közöltek vonatkoznak
ebben a kérdésében foglaltakra is. 2. A Laktanya Szabályzat
32. pontja értelmében a hüvelybe rejtett kard a karabély felől
első legfelső fogra akasztandó úgy, hogy a fogaslábakat
összetartó keresztléc és a tal között szabadon függjön. 3. Ha-
vonkint 16 órás eltávozás engedélyezhető. Ettől függetlenül
évente szabadságot is lehet engedélyezni. 16 órás eltávozást
tehát abban a hónapban is lehet kérni, amelyikben valaki a
szabadságát töltötte. 4. Ha a közigazgatás egyik tagjának
örslőzőnő felfogadása céljából kell eltávoznia az őrsről és azt
akarja, hogy az így távol töltött idő a havonta illetékes 16
órás eltávozásnak ne számítson be, akkor a szárnyparanes-
nokságtól kell arra engedélyt kérni, mert az őrsparanesnok
havonta csak 16 órás eltávozást engedélyezhet az őrs tagjai-
nak, bármely célra történjék is az eltávozás. 5. Igényjogo-
sultság szempontjából a megszakítás nem jön számításba. 6.
A fekete, illetve társasági sapkát is lehet a fogas feletti pol-
con tarani. 7. Ilyen nevű tisztviselő a belügyminisztériumban
nem volt és ma sincs. Ha azt mondta, hogy a belügyminisz-
tériumban teljesít szolgálatot, nem mondott igazat.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
PINCZÉS ZOLTÁN százados.

Pallas r.-t. nyomdája Budapesten, V., Honvéd-u. 10. sz.
(Telefon: 5-67, 5-68, 5-69.)
Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

Az alapos ember jelszava: Mindennap tökéleteses-
ben dolgozni mint előző napon! Aki ezen mondást
magáévá teszi, az hamarosan rájön, hogy egy

AEG MIGNON ÍRÓGÉP

elengedhetetlen kellék ahhoz, hogy munkáját igazán
tökéletesen végezhesse. Korunkat jellemzik: a
vasút, a repülőgép, a rádió és az írógép! A hala-
dás elől elzárkózni csak ideig-óráig lehet és épen
azért, mert Ön előbb-utóbb úgyis be fogja szerezni
az **Aeg Mignon írógépet**, határozza el ma-
gát már most és szerezze be már most az **Aeg Mig-
non írógépet**, melynek ára 176 Pengő + 20% f.
a. 12 havi részletfizetésre. Minden kötelezettség nél-
kül 30 nap próbára teljesen díjmentesen megküldjük

AEG UNIO MAGYAR VILIAMOSSÁGI R.-T.
ÍRÓGÉP-OSZTÁLYA
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 29.

A m. kir. csendőrség

1927. évi ZSEBKÖNYVE

MÁRCIUS HÓBAN FOG MEGJELENNI

Ára egész vászonkötésben

2 pengő 50 fillér

(3 havi részletben is törleszhető)

A megrendeléseket alosztályonként az illeté-
kes gazdasági hivatalok eszközlik. Közvetlen
megrendeléseket a szerkesztőség nem fogad el.

A zsebkönyv árát a szerkesztőség ön-
költségben állapította meg. Ha esetleg
mégis haszon fog mutatkozni, az a
Csendőrségi Lapok céljait fogja szolgálni.

Pontos és legjobb órák:
Doxa . . 350.000 K
Omega . 550.000 „
== 5 évi írásbeli jótállással ==

POLGÁR RÁLMÁN FLA műórás és ékszerész
Budapest, VII., Teréz-körút 5. I. em.
Arany- és ezüstórák, ékszer és ajándék tárgyak.
Részletfizetés bevezetve! * 30 éves cég